

СҰРАҚ КІТАПШАСЫ

НҰСҚА 34275

11 СЫНЫП

Аты-жөні _____

Қала (Облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ
ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ
ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ
МАТЕМАТИКА
ФИЗИКА
ХИМИЯ
БИОЛОГИЯ
ГЕОГРАФИЯ
ТАРИХ
АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.
ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ
АҒЫЛШЫН ТІЛІ

Подготовка к ЕНТ/КТА
ҰБТ/ТҚТ-ға дайындық
интерактивті тренинг

2017

Тесттердің жаңа форматтары қосылған (8-ден 1,2,3)
Включены новые форматы тестов (1,2,3 из 8)

«Математикалық сауаттылық»,
«Оқу сауаттылығы», сондай-ақ бейіндік пәндері
«Математическая грамотность»,
«Грамотность чтения», а также профильные предметы

Бірнеше құрылғыда пайдалануға болады
Можно использовать на нескольких устройствах

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ

1. Әкем 45 жаста болғанда, мен 11 жаста болдым, ал қазір әкемнің жасы менің жасымнан үш есе үлкен. Қазір мен:

- A) 23 жастамын
- B) 21 жастамын
- C) 19 жастамын
- D) 17 жастамын
- E) 15 жастамын

2. Зообақ қызметкері кенгуру әр қыс сайын 5 кг-ға толықтап, әр жаз сайын 4 кг-ға жүдейтінін, ал көктем мен күзде салмағы өзгермейтінін байқаған. 2008 жылдың көктемінде кенгуру салмағы 100 кг болса, 2004 жылдың күзінде оның салмағы қандай болған?

- A) 92 кг
- B) 96 кг
- C) 93 кг
- D) 94 кг
- E) 95 кг

3. Шыныаяқ пен олардың табақшаларының жиынтығы үстелдің 16 жеріне қойылды. Олардың арасында жарықшағы 1 шыныаяқ, жарықшағы бар 2 табақша бар. Шыныаяқтарды табақшалардың үстіне қойып шығатын болса, кестедегі өлшемдерді салыстырыңыз.

А бағаны	В бағаны
Жарықшағы бар шыныаяқты жарықшағы бар табақшаның үстіне қойылуының ықтималдығы	0,125

- A) $A > B$
- B) $A < B$
- C) $A = B$
- D) $A + 1 = B$
- E) $A = B + 1$

4. Бір газеттің жалпы бетінің саны 48 және оның ішіндегілердің барлығы тек екібеттік қағаздар. Осы газеттен әрбір екі беттігін алып ашып қарағанда, беттік нөмірлерінің қосындысы қандай да бір тақ санды береді. Ол қай сан?

- A) 24
- B) 29
- C) 49
- D) 47
- E) 13

5. Бір адам 3 тауықты 460 теңгеге сатып алды. Бірінші тауық 4 күнде 3 жұмыртқадан, екіншісі 3 күнде 2 жұмыртқадан, үшіншісі 2 күнде 1 жұмыртқадан табады. 5 жұмыртқаны 50 теңгеден сатса, тауықтардың құны қанша уақытта өтеледі?

- A) 24 күнде
- B) 21 күнде
- C) 22 күнде
- D) 20 күнде
- E) 23 күнде

6. $\sqrt{-13x + 3} = -x + 3$ теңдеуін шешіп, кестедегі сандарды салыстырыңыз.

А бағаны	В бағаны
Теңдеудің кіші түбірі	-5

- A) $A > B$
- B) $A + 1 = B$
- C) $A = B$
- D) $A + 4 < B$
- E) $A < B - 4$

7. Бір парақ қағаз тең үш бөлікке тігінен бүктелді. Бүктелген қағаз тағы да тең үш бөлікке көлденеңінен бөлініп бүктелді. Сонан кейін тігінен беттестіріп бүктелді және ол бізбен тесілді. Қағаз жазбасында неше тесік пайда болды?

- A) 27
- B) 9
- C) 18
- D) 24
- E) 12

8. Бірінші банкте 1 еуро бағасы 383,4 теңге. Арман екінші банктен 120 еуроны 45768 теңгеге сатып алды, ал Қанат 45 еуро үшін 17262 теңге төледі. Еуроның бағасы ең арзан болатын банктен 10 еуроны қанша теңгеге сатып алуға болады? Банктерде еуроны сатып алу комиссиясыз жүзеге асырылады.

- A) 3812
- B) 3817
- C) 3814
- D) 3811
- E) 3810

9. Теңбүйірлі трапецияның табандары 51 және 65-ке тең. Бүйір қабырғасы – 25.

А бағаны	В бағаны
Сүйір бұрышының синусы	0,8

- A) $A > B$
- B) $A < B$
- C) $A = B$
- D) $A - 1 > B$
- E) $A + 1 < B$

10. Сандар қатары қандай да бір заңдылықпен берілген. Сұрақ белгісінің орнына қандай сан жазылуы керек?

14 (625) 11; 12 (196) 2; 10 (?) 5

- A) 15
- B) 225
- C) 100
- D) 250
- E) 25

11. Фудзи тауына шығуға әр жылы шілденің 1-інен тамыздың 27-сіне дейін рұқсат етілген. Егер осы уақытта Фудзи тауына 200 мыңға жуық адам шықса, күн сайын шамамен қанша адам тауға шығады?

- A) 3200

- B) 3300
C) 2450
D) 3400
E) 4600

12. $25^x - 22 \cdot 5^x - 75 = 0$ теңдеуін шешіп, кестедегі өлшемдерді салыстырыңыз.

А бағаны	В бағаны
Теңдеу түбірі	$\sqrt[4]{16}$

- A) $A > B$
B) $A < B$
C) $A > B + 1$
D) $A = B$
E) $A = B + 4$

13. Абзал мектептен үйге дейінгі қашықтықты өз қадамымен өлшеп көрді. Ол 75 рет екі қадамнан және 45 рет үш қадамнан жасады. Абзал неше қадам жасаған?

- A) 120
B) 195
C) 285
D) 240
E) 210

14. Төрт ғаламшардың Күн жүйесі арасындағы арақашықтықтары төмендегі кестеде көрсетілген. Бұл ғаламшарлардың қайсысы Күн жүйесінен алшақ орналасқанын анықтаңыз.

Ғаламшар	Марс	Меркурий	Нептун	Сатурн	Жер
арақашықтығы (км)	$2,280 \cdot 10^8$	$5,790 \cdot 10^7$	$4,497 \cdot 10^9$	$1,427 \cdot 10^9$	$1,496 \cdot 10^8$ км

- A) Марс
B) Меркурий
C) Нептун
D) Сатурн
E) Жер

15. Мектеп асханасындағы 3 тағамнан тұратын түскі астың бағасы 475 теңге. Бірінші тағамның бағасы түскі астың 40% -ын, ал екінші тағам 48%-ын құрайды.

А бағаны	В бағаны
Үшінші тағамның бағасы	60

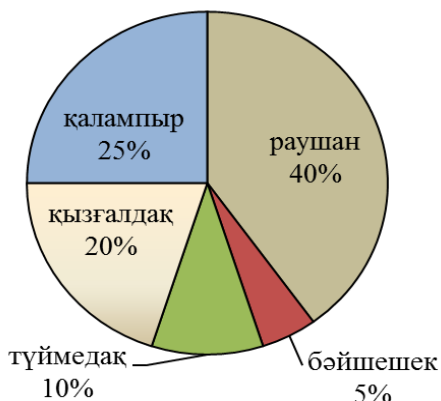
- A) $A = B$
B) $A > 4 + B$
C) $A > B$
D) $A + 8 < B$
E) $A < B$

16. Еркін әкесі 36-ға келгенде туған болатын. Қазір оның жасы әкесінің жасынан 5есе кіші. Еркіннің әкесі қазір нешеде екенін анықтаңыз:

- A) 40
B) 65

- C) 50
D) 60
E) 45

17. Дөңгелек диаграммада гүлзардағы гүлдердің саны пайызбен көрсетілген. Барлығы 1200 гүл болса, бәйшешектер санын табыңыз.

- A) 480
B) 300
C) 120
D) 60
E) 240

18. $-1 < z < 0$ берілген. Төмендегі сандарды салыстырып, дұрыс тұжырымды анықтаңыз.

z^3	z^5
-------	-------

- A) сол жақтағы сан үлкен
B) оң жақтағы сан үлкен
C) екеуі тең
D) қай санның үлкен екенін анықтау мүмкін емес
E) оң жақтағы сан сол жақтағы саннан 2 есе көп

19. Торғайларұшып келіп, ағаш бұтағына қонды. Бұтақ басына бір торғайдан қонса, бір торғай орынсыз қалады. Ал бір бұтаққа екі торғайдан қонса, бір бұтақ артық қалады. Сонда торғай нешеу, бұтақ нешеу?

- A) торғай-4, бұтақ-3
B) торғай-7, бұтақ-6
C) торғай-3, бұтақ-4
D) торғай-3, бұтақ-2
E) торғай-8, бұтақ-7

20. Кестеде еттің бағалары көрсетілген. $C = \text{өзіндік құны} + 19\%$.

Ет түрі	Өзіндік құны, кг	Сату бағасы, кг
Қой еті	700	1000 тг
Сиырдың сом еті	1500	C тг

50 кг сиырдың сом еті және 26 кг қой еті сатылғандағы түскен пайда:

- A) 22050
B) 22000
C) 32000
D) 18000
E) 20000

ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Адамзат баласы жасаған мәдениет екі түрге бөлінетінін білесіздер. Біріншісі – рухани мәдениет, екіншісі – материалдық мәдениет. Рухани мәдениетке музыка, әдебиет, сәулет өнері, сурет өнері, кескін өнері жатса, адам баласының шаруашылыққа байланысты күнкөрісінен туған дүниелері материалдық мәдениетті құрайды. Зиялы қауым арасында, тіпті оқымысты ғалымдар арасында мәдениет және өркениет ұғымдарын шатастырушылық әлі де кездеседі. Осы арада олар шаруашылық жүргізу мәдениетінің, саяси мәдениеттің, экономика мәдениетінің тағы сол сияқты мәдениеттердің болатындығын ескермеді. Осыдан барып, мәселен, көптеген адамдар мәдениетті тек қана өнер туындылары құрайды деп ойлайды да, оны өркениетпен тең қойып, жаңсақ түсініктерге жол береді. Мәдениет тарихында күні кешеге дейін еуропалықтар Батыс дүниесінің ғана мәдениетін мойындап келді. Оларда мәдениет тек еуропалықтарда делінген кеудемсоқтық теория белең алды. Бірақ Шығыс өркениеті жасаған мәдени мұралардың ғажайып үлгілері оларды өздерін менменсінген қисындарынан бас тартуға мәжбүр етті.

Қазақтың дәстүрлі мәдениеті, құдайға шүкір, ешкімнен кем емес. Мысалы кең қарымды, кең құлашты эпос жанрын алайық. Әлемде эпос тудырған халықтар саусақпен санарлық. Батысымызда байырғы гректер «Иллиада» мен «Одессеяны» тудырса, Шығысымызда үнділер «Махабхарата» мен «Рамаянаны» тудырған, одан кейін Шығыс Европада «Үлкен Этта», «Кіші Этта», «Каллалевала» сияқты құранды эпостар туған. Эпостық жырлары бар елдер осылар ғана. Мүйізі қарағайдай «ұлы орыс» халқының «Игорь жорығы туралы жыры» бар болғаны 8-ақ бет болса, мен қарасөзге айналдырған «Алпамыс батыр» эпосы 800 бетті құрады.

1. Мәтінде автор қазақтың қандай дәстүрлі мәдениетін мақтаныш етіп отыр, көрсетіңіз.

- A) Тетр мен музыка жанрын
- B) Сөз өнерін
- C) Эпос жанрын
- D) Поэма мен проза жанрын
- E) Сәулет өнерін

2. Мәтінде жауабы жоқ сұрақты табыңыз.

- A) Мәдениеттің неше түрі бар?
- B) Зиялы қауым өкілдері нені ескермеді?
- C) Мәдениеті ең жоғары мемлекет қайсы?
- D) Гректердің қандай эпостық туындысы бар?
- E) Рухани мәдениетке нелер жатады?

3. Мәтінде кездесетін ақпаратты көрсетіңіз.

- A) Батыс Еуропа мәдениетінің артта қалып жатқандығы
- B) Саяси мәдениеттің басқа мәдениеттерден ерекшелігі
- C) Қазақтың дәстүрлі мәдениетінің дамымағандығы
- D) Жалпы халықтың мәдениетінің өте жоғары екендігі
- E) Зиялылар мәдениет пен өркениет ұғымын тең дәрежеде бағалайтындығы

4. Берілген мәтінде автор не айтқысы келді, анықтаңыз.

- A) Мәдениет тарихын ұмытпау керектігін
- B) Өзінің қарасөзге жүйрік екендігін.
- C) Түбінде Батыс дүниесінен озып кететіндігін
- D) Бір ғана мәдениетпен тоқтап қалмау керектігін
- E) Қазақ мәдениетінің кедей еместігін

5. Соңғы абзацтың мағынасына қарай мәтінді қай сөйлеммен аяқтауға болады?

- A) Осыдан кейін не айта аласың?
- B) Оны ешкім оқып бітіре алмайды.
- C) Мінеки, эпос деген осы.
- D) Әттең, 1000 бетке жеткізе алмадым.
- E) Менен артық жазушы бар ма?

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

«Көкпар» – әуелгі атауы «көк бөрі» сөзінен шыққан. Бұрындары мал баққан көшпелі халықтар көк бөріні соғып алғанда өлігін ат үстінде сүйрелеп, бір-бірінен ала қашып, маз-мейрам болған. Кейін ол ұлттық ойынға айналған.

*Көкпар – Орта азия халықтарының да сүйікті ойыны. Көкпар жаппай тартыс және дода тартыс болып екіге бөлінеді. 1949 жылы елімізде көкпар жарысының жаңа ережесі бекітілді. Алаң көлемі қатысушылар санына сәйкес дайындалады. Егер әр команда 5 адамнан алса, алаңның аймағының ұзындығы 300 метр, ені 100 метр; 10 адамнан болса 500*200 метр; 15 адамнан болса 700*300 метр; 20 адам болса 1000*500 метр. Көкпарда басы кесілген серке тартылады. «Дода және жеке тартыс» деп аталатын екі түрлі әдістің екеуінде де ат пен жігіт сынға түседі. Қазір көп жерде дода тартыс қана ойналып жүр. Көкпардың бұл түрі көрерменді қызыққа бөлейтін әдіс. Ал жеке тартыстың шарты бойынша өз тобынан екі-екіден тартыскерлер шығарады. Сайланған төрті жігіт өздерінің қайрат-күшін, елін танытады. Тартылатын серкені бір бала өңгеріп алып, алдын ала сарапшылар белгілеген бір жарым шақырымдай жерге апарып тастайды. Тартысқа шыққан жігіттер серкеге барғаннан кейін таласа-тармаса тұрып, жерден іліп алу амалын жасайды. Қайсысы бұрын іліп алса, тақымына басып, қарсыласына ырық бермеуге тырысады. Ол да жармасып, бос сирақты тақымға басып, тартыса бастайды. Серіктері жолдастарын жебейді. Қайсысы көкпарды жұлып алса, серігіне береді. Ол өз тобына қарай ала қашады. Қарсыласы қуалайды. Жетіп ұстаса, қайта тартысады. Осы арада көкпарды жұлып алған жігіт тез қимылдап, қарсылас топқа апарып тастайды. Ал аты жүйрік жігіттер тартыс кезінде серке қолына тисе, жеткізбей кетуі мүмкін. Көкпар тартуға араласа алмайтын қарттар, балалар көкпаршы жігіттердің осы ойындарын қызықтайды. Жүйрік ат пен мықты жігіттің қайратына сүйсінеді.*

6. Көкпарда іліп алу амалы қай кезде орын алатынын көрсетіңіз.

- A) Ойын басталар алдында
- B) Қарсыласын қуғанда
- C) Серкеге барғаннан кейін
- D) Аймақ алаңына шыққанда
- E) Ереже бекітілгенде

7. Ұзындығы енінен екі есе артық болатын алаңда қанша адам көкпарға

қатыса алады?

- A) 20
- B) 15
- C) 10
- D) 5
- E) 30

8. Мәтін бойынша жүйрік ат пен мықты жігіттің ойындарын қызықтайтын кімдер екенін анықтаңыз.

- A) Қарттар мен ауыл тұрғындары
- B) Ересектер мен ағайындылар
- C) Аналар мен немерелер
- D) Көрші ауыл тұрғындары
- E) Балалар ман қарттар

9. Қазіргі уақытта ойналып жүрген көкпар түрін көрсетіңіз.

- A) Жеке тартыс
- B) Топ тартыс
- C) Дода тартыс
- D) Жекпе-жек тартыс
- E) Серіктес тартыс

10. Мәтінде айтылмаған іс-әрекетті көрсетіңіз.

- A) Көкпар Орта Азия халықтарының сүйікті ойыны болған
- B) Жеке тартысқа әр топтан үш-үштен тартыскерлер шығарылған.
- C) Дода тартыс көрерменді қызыққа бөлейтін әдіс болған.
- D) Алаң аймағының ұзындығы 15 адамнан болса 700*300 метр көлемде болу керек.
- E) Көкпар жарысының ережесі 1949 жылы бекітілді.

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Ертеде жалғыз басты бір бай өмір сүріпті. Оның туысқаны да, баласы да жинаған ақшасы мен мал-мүлкі еді. Соларды баладай мәпелеп күтетін. Бір күні ол жалшысының көңілді күлкісін естіп оның үйін айналышықтап тың тыңдады. Бірақ мардымды ештеңе ести алмады. Ол ертесіне жалшыны түннің ортасына дейін босатпай әбден жұмысқа салды. Бірақ, кешегі күлкі тағы қайтalandы. Дегбірі қашып шыдамсызданған бай енді «мынау менің қазынамнан ұрлап жүр, сол үшін үйіне барып мәз болып жатыр» деген жаман ойға кетті. Ол жалшысының есігін бір теуіп кіріп барды. Сөйтсе жалшысы екі баласын арқасына мінгізіп алып, өзі ат боп ойнап жүр екен. Ақымақ, бүгін қиралаңдап дұрыс жұмыс істемедің! Түнімен мына боқмұрындарыңды ойнатамын деп шаршайды екенсің зой! – деп ақырды.

– Қожайын осы екі балапанымды көргенде шаршау, уайым дегенді ұмытып, тыңайып, сергіп қалам, – деп байыпты қалпынан жазбай жсауап берді жалшысы.

– Нағыз ақымақ екен! – деп үйден атып шыққан бай енді «мен кеш кіріп қалдым ба екен, ол ұрлаған ақшасын тығып үлгерді де, маған сыр бермей отыр сұмпайы» күдігінен арыла алмай-ақ қойды.

Екінші күні жалшы таң атқанша жұмыс жасады. Бірақ ол реніш білдірмей үйіне қайтты. Бай соңынан бұқпантайлап барып тағы тың тыңдады. Құлағына шықырлаған ақша мен сылдыраған күміс теңгені жалшысы санап жатқандай естіліп кетті. Ол тағы да есікті бір теуіп

кіріп барды. Екі баласын екі жағына алып қаннен-қаперсіз рахаттанып ұйықтап жатқан жалшысын көргенде не істерін білмей қалды. Үн-түңсіз білдіртпей үйден шығып кетті. Сонда да күдігі сейілер емес.

Ертесіне жалшысының көңілді, сергек қалпы байға өзін мазақ қылып тұрғандай көрініп кетті. Бай ақыры:

– Менің қазынамнан біраз қаражат жоғалды. Соны сенен басқа ешкім алған жоқ. Себебі, сен үнемі көңілді жүресің, тыққан ақшаң болған соң көңілің тоқ боп жүр, – деді.

Сонда жалшысы:

– Қожайын, жағдайың сорлы құлдан да жаман-ау. Күнде кешке үйімді торуылдайсың. Менің байлығым екі балам мен жан жарым және денсаулығым мен қара күшім. Құланиектеніп таң атқаннан кеш батқанша тәңірімнен осы байлығымнан айыра көрме деп тілеймін. Сондықтан мен бақыттымын, көңілдімін, – деп жауап берді.

Не дерін білмеген бай үн-түңсіз қалды. «Япырмай, шынында да мына қара құл бақытты. Мен сияқты қызғанатын байлығы да жоқ. Байлық маған бақытсыздық үшін біткен бе? Басым ауырып кетті».

Осы күні жалшы үйіне ерте қайтты. Оның сыртынан қарап тұрған бай алдынан жүгіріп шыққан екі баласына қызыға қарап қалды.

11. Мәтіндегі байдың өмір сүру салтына сай емес қатарды көрсетіңіз.

- A) Қызғанышқа камалған өмір
- B) Дүниеге байланған өмір
- C) Мәнсіз өмір
- D) Күдігі көп секемшіл өмір
- E) Басы аурудан қиналған өмір

12. Мәтіннен қай сұраққа жауап ала алмаймыз, белгілеңіз.

- A) Шынайы байлық дегеніміз не?
- B) Дүниеқорлықтың зияны қандай?
- C) Адам бақытты болу үшін не істеу керек?
- D) Арам ой адамды қандай жағдайға жеткізеді?
- E) Өмір тапшылығы адамды өзгерте ме?

13. Мәтіннің негізгі идеясын көрсетіңіз.

- A) Қанағат – жан тыныштығының кепілі.
- B) Сабыр түбі – сары алтын.
- C) Ізденген жетер мұратқа.
- D) Бай бір жұттық.
- E) Ұрлықтың түбі қорлық.

14. Мәтін бойынша жалшының көңілді өміріне себеп болған ойды көрсетіңіз.

- A) Нағыз байлық – денсаулық пен отбасы.
- B) Байлық дегеніміз – қарынның тоқтығы.
- C) Байлық дегеніміз – мансап пен атақ, даңқ.
- D) Байлық – ақша мен малдың көптігі.
- E) Жоғалтатын ештеңесінің болмауы.

15. Мәтіннің тірек сөздерін табыңыз.

- A) Қожайын, жалшы, ақымақ
- B) Байлық, денсаулық, шал
- C) Бай, жалшы, бақыт
- D) Адам, кедей, балалар

Е) Ақымақ, ақылды, залым

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Жақсы көру

Бір профессор, социология факультетінің студенттерін Балтимор қаласының кішкентай бір ауылына жібереді. Сондағы тапсырма – ол ауылда тұратын екі жүз ер баланың мінез-құлқын зерттеп, әрбір баланың келешегі жайлы өз тұжырымын жазу болатын. Тапсырманы орындап келген студенттердің берген бағасы бір болды – балалардың ешбірі «адам» болатын емес.

Жиырма бес жылдан кейін социология пәнінің басқа бір профессоры осы зерттеу жұмысын тауып, өз студенттеріне жобаны жалғастырып, жобадағы балалар тұратын ауылға барып, балалардың қандай адам болып өскенін қарап келуін тапсырады. Студенттер ол ауылдан көшіп кеткен не болмаса қайтыс болған 20 шақты баладан басқасының бәрін тауып алады. Қалған 176 баланың бәрі де керемет жетістіктерге жетіп, адвокат, дәрігер, бизнесмен болғанын көреді.

Профессор қатты таңқалып, 25 жыл бұрын зерттеу нәтижелерінің неліктен қате болғанын білгісі келеді. Ержеткен балалардың бәрі әлі сол өз ауылдарында тұрғандықтан, ол жерге барып әрқайсысымен жеке-жеке сөйлескісі келеді. «Кішкентай кездеріндегі қиын жағдайларға қарамастан, жақсы азамат болып өстіңдер. Жетістіктеріңді қалай түсіндірер едіңдер?» – деген сұрағына бәрінен де бірдей жауап алады: «Ауылымыздың мектебінде бір мұғаліміміз бар еді. Бәрі де соның арқасы.»

Профессор мұғалімді тауып алып, онымен де сөйлескісі келіп, үйіне дейін барады. Бетін әжім басқан құрметті ұстаздан жасөспірімдерді көшенің теріс әсерінен қалай құтқарып, олардың жақсы азамат болулары үшін қандай тәрбие бергендігін сұрайды.

Көздерінен мейірім төгілген ұлағатты ұстаз, күлімдеп қана: «Оп-оңай», – дейді – «Мен ол балалардың бәрін жүрегіммен, шынайы жақсы көрдім»

16. Профессор студенттерге қандай тапсырма береді?

- A) ауылдан көшіп кеткен балаларды тауып алуға
- B) халықпен тілдесуге
- C) ауылға барып, екі жүз баланы зерттеуге
- D) ауылға барып, қоғамдық іске көмектесуге
- E) мектеп мұғалімінің балаларға қандай тәрбие бергенін біліп келуге

17. Бала тәрбиелеуде профессорға мұғалім қандай ақыл айтады?

- A) балаға қатал болуға
- B) баланы ұру керек
- C) баланы бетімен жіберу керек
- D) баланы қамап ұстау керек
- E) баланы жақсы көру керек

18. Жиырма бес жылдан соң, студенттер жасап келген зерттеудің қорытындасы қалай шықты?

- A) дәл келді, барлық балалар адам болмады
- B) айтқаны келді, барлық балалар бұзық болды
- C) профессор студенттерге риза болды
- D) қорытынды қате шығып, балалар бір-бір маман иесі болды
- E) студенттер қоғамды зерттеп келді

19. Студенттер зерттеген қанша бала жетістікке жетті?
- A) 20 бала
 - B) 120 бала
 - C) 176 бала
 - D) 170 бала
 - E) 200 бала
20. Балалардың өз орынан табуға дұрыс жол сілтеген кім?
- A) студенттер
 - B) мұғалім
 - C) профессор
 - D) ата-аналары
 - E) қасындағы достары

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ

1. Тас дәуірінің ескерткіші - Бөріқазған табылды:
- A) Орталық Қазақстаннан.
 - B) Шығыс Қазақстаннан.
 - C) Солтүстік Қазақстаннан.
 - D) Оңтүстік Қазақстаннан.
 - E) Батыс Қазақстаннан.
2. Ертедегі үйсіндердің құрбандықтары арналды:
- A) өлген адамға
 - B) аруақтарға
 - C) тәңірге
 - D) жылқыға
 - E) жаратушы күшке
3. Түркеш қағанатының екінші ордасы:
- A) Ыстықкөлдегі Баласағұн
 - B) Іле өзені бойындағы Күнгіт
 - C) Ертіс бойындағы Имакия
 - D) Алмалық
 - E) Мыңбұлақ
4. Жібек жолының солтүстік бағыты екі тармаққа бөлінген жер:
- A) Испиджаб қаласы
 - B) Құлан қаласы
 - C) Баласағұн қаласы
 - D) Талғар қаласы
 - E) Тараз қаласы
5. «Оғызнама» дастаны VI ғасырда аударылған тіл:
- A) Парсы
 - B) Монғол
 - C) Грек
 - D) Славян
 - E) Араб
6. Ноғай Ордасының орталығы Сарайшық қаласының іргесі қаланған уақыт:
- A) XIII ғ.
 - B) XII ғ.
 - C) X ғ.
 - D) XIV ғ.

Е) XV ғ.

7. Қазақстанда Ислам діні VIII ғасырда тарай бастағанымен, халықтың жүрек түкпіріне XIX ғасырдың аяғына дейін толық жете қоймағаны жөнінде өз пікірін жазған қазақтың тұңғыш ғалымы:

- A) Ж.Аймауытов
- B) А.Құнанбаев
- C) Ш.Құдайбердиев
- D) М.Дулатов
- E) Ш.Уәлиханов

8. XV ғасырдың 70-жылдары Сауран түбінде қазақтардан жеңіліс тапқан Шайбани хан қашты:

- A) Маңғыстауға
- B) Хиуаға
- C) Ноғай Ордасына
- D) Қырғыз жеріне
- E) Бұқараға

9. Жетісу аймағындағы ру-тайпалардың Орта Азияға, Орталық Қазақстанға қарай көшуі бұл хандықтың этносоциологиялық қауымдастығын әлсіретті:

- A) Хорезм мемлекетінің
- B) Моғол хандығының
- C) Ноғай Ордасының
- D) Батыс Сібір хандығының
- E) Темір мемлекетінің

10. XVIII ғасырда қазақтардың Ресей мен сауда жасайтын негізгі орындардың бірі:

- A) Атырау
- B) Ақмешіт
- C) Алмалық
- D) Семей
- E) Тараз

11. 1643 жылы Арал өңірінің қазақтары сайлаған хан:

- A) Әбілқайыр
- B) Батыр
- C) Тәуке
- D) Барақ
- E) Әбілғазы

12. XIX ғасырдың ортасында Есет батыр бастаған көтерілістің нәтижесі:

- A) Салық мөлшеріне шек қойылды
- B) Есет Орынборда патша билігін мойындады
- C) Патша өкіметі көтерілісшілердің талабын орындауға уәде берді
- D) Жазалаушы топтар талқандалды
- E) Патша өкіметінің отарлауын кешеуілдетті

13. 1886 жылғы «Түркістан өлкесін басқару туралы» жарлыққа қол қойған Ресей патшасы:

- A) II Александр
- B) III Александр
- C) II Николай
- D) I Александр
- E) I Павел

14. 1812 жылы Отан соғысы кезінде екі ел достығы рухын көтеруге ат салысып, жауға қарсы күш жұмылдыруға шақырған старшын
- A) Б.Тілекұлы
 - B) Е.Азаматұлы
 - C) Қ.Зындағұлұлы
 - D) М.Құлшоранұлы
 - E) Ы.Әубәкірұлы
15. «1899 жылдан кейін қазақтар мен орыстар арасындағы этносаралық жанжал даладағы өмірдің сипатты белгісіне айналды» деп жазған:
- A) А.Байтұрсынов
 - B) Ә.Бөкейханов
 - C) М.Жұмабаев
 - D) Т.Рысқұлов
 - E) М.Дулатов
16. 1914-1916 жылдары Түркістан өлкесінен майдан қажеттілігі үшін жиналып алынды:
- A) Аңшы мылтықтары, балық өнімдері
 - B) Әскери винтовка, бағалы асыл тастар
 - C) Мақта, ет, жылқы, түйе
 - D) Зергерлік бұйымдар, мұнай, алтын
 - E) Киім-кешек, жанар-жағар май
17. ЖЭС кезіндегі республиканың түсті металлургиясының басты ауданы:
- A) Кенді Алтай
 - B) Батыс Сібір
 - C) Балқаш
 - D) Өскемен
 - E) Жезқазған
18. Ұлы Отан соғысы жылдарында Кеңес Одағының Батыры атағын алған қазақстандықтар саны:
- A) 800-ге жуық
 - B) 900-ға жуық
 - C) 500-ге жуық
 - D) 600-ге жуық
 - E) 700-ге жуық
19. 1960 жылдың басында Қытайдан Қазақстанға оралған қазақтар саны:
- A) 600 000
 - B) 300 000
 - C) 400 000
 - D) 500 000
 - E) 200 000
20. Алғашқы бүкілхалықтық Президент сайлауы:
- A) 1991 ж. 1 желтоқсанда болды.
 - B) 1992 ж. 22 наурызда болды.
 - C) 1990 ж. 25 қазанда болды.
 - D) 1993 ж. 28 қаңтарда болды.
 - E) 1991 ж. 16 желтоқсанда болды.

1. Өрнекті ықшамдаңыз: $\frac{x^{\frac{2}{3}} - 3x^{\frac{1}{3}}}{5x^{\frac{1}{3}} - 15}$.

A) $\frac{\sqrt[3]{x}}{5}$.

B) $3x^{\frac{1}{3}}$.

C) $5x^{\frac{1}{3}}$.

D) $\frac{\sqrt{x}}{5}$.

E) $6x^{\frac{1}{2}}$.

2. Теңдеуді шешіңіз: $|x - 7| = 2$.

A) 5; 9.

B) 8; 6.

C) 10; 1.

D) -5; 6.

E) $6\frac{1}{7}$; 8.

3. Заводта жабдықтарды алмастыру жүріп жатыр. 51 станокты жаңа станоктармен алмастырды, сонда тағы да 83% станок алмастырылуы керек. Заводта барлығы қанша станок алмастыру керек еді?

A) 400 станок

B) 300 станок

C) 350 станок

D) 200 станок

E) 100 станок

4. Теңдеуді шешіңіз: $2^x \cos x = 0$

A) түбірі жоқ

B) $2\pi n; n \in Z$

C) $\frac{\pi n}{2} + 2\pi; n \in Z$

D) $\frac{\pi}{2} + \pi n; n \in Z$

E) $0; \frac{\pi}{2} + 2\pi n; n \in Z$

5. Теңдеуді шешіңіз: $\log_{\frac{1}{27}} \left(\frac{x}{3} \right) = -\frac{1}{2}$.

A) $\sqrt{3}$

B) 6

C) $3\sqrt{3}$

D) $9\sqrt{3}$

E) 9

6. Теңсіздіктің дұрыс шешімін анықтаңыз: $|2x - 1| \leq 3$

- A) $(-1; 2)$
- B) $(-\infty; -1]$
- C) $[-1; 2]$
- D) $(-\infty; 2]$
- E) $(1; 2]$

7. $\log_{x^2-8} 0,8 < 0$ теңсіздігінің шешімі:

- A) $(3; +\infty)$
- B) $(-3; 3)$
- C) $(-3; 0)$
- D) $(-\infty; -3) \cup (3; +\infty)$
- E) $(0; 3)$

8. $x^2 = 5 + \sqrt{x^2 - 3}$ теңдеудің шешімін табыңыз:

- A) $\pm \sqrt{3}$
- B) $\pm \sqrt{7}$
- C) $\pm \sqrt{5}$
- D) $\pm \sqrt{2}$
- E) $\pm \sqrt{8}$

9. Ықшамдаңыз: $\frac{\sqrt{2} - \sin \alpha - \cos \alpha}{\sin \alpha - \cos \alpha}$

- A) $\operatorname{tg}\left(\frac{\alpha}{2} - \frac{\pi}{8}\right)$.
- B) $\cos\left(\frac{\alpha}{2} - \frac{\pi}{8}\right)$.
- C) $\operatorname{tg} \alpha$.
- D) $\sin\left(\frac{\alpha}{2} - \frac{\pi}{8}\right)$.
- E) $\operatorname{tg} \frac{\alpha}{2}$.

10. $\sin^4 x + \cos^4 x = \cos 4x$ теңдеуінің $[60^\circ; 120^\circ]$ аралығындағы шешімін табыңыз:

- A) 100°
- B) 60°
- C) 70°
- D) 80°
- E) 90°

11. Теңсіздікті шешіңіз: $\cos 2x + \sin x > 1$

- A) $\left(\frac{\pi}{6} + 2\pi n; \frac{5\pi}{6} + 2\pi n\right), n \in \mathbb{Z}$
- B) $\left(2\pi n; \frac{\pi}{3} + 2\pi n\right) \cup \left(\frac{2\pi}{3} + 2\pi n; \pi + 2\pi n\right), n \in \mathbb{Z}$
- C) $\left(-\frac{\pi}{6} + 2\pi n; \frac{\pi}{6} + 2\pi n\right), n \in \mathbb{Z}$

$$D) \left(2\pi n; \frac{\pi}{6} + 2\pi n \right) \cup \left(\frac{5\pi}{6} + 2\pi n; \pi + 2\pi n \right), n \in Z$$

$$E) \left[\frac{\pi}{3} + 2\pi n; \frac{2\pi}{3} + 2\pi n \right], n \in Z$$

12. Мүшелері оң геометриялық прогрессияда $\begin{cases} b_5 - b_3 = 36 \\ b_7 + b_5 = 240 \end{cases}$ болса,

$b_4 - b_2$ табыңыз:

$$A) 30, \frac{108}{\sqrt{3}}$$

$$B) 36, \frac{108}{\sqrt{15}}$$

$$C) 144, \sqrt{5}$$

$$D) 18, \frac{108}{\sqrt{15}}$$

$$E) 12, \frac{1}{2} \square$$

13. Функцияның анықталу обласын есептеңіз: $y = \frac{\sqrt{\cos x}}{\sin x + 1}$

$$A) -\frac{\pi}{2} + 2\pi n < x \leq \frac{\pi}{2} + 2\pi n, n \in Z$$

$$B) \pi + 2\pi n < x < \frac{3\pi}{2} + 2\pi n, n \in Z$$

$$C) -\frac{\pi}{2} + 2\pi n \leq x < \frac{\pi}{2} + \pi n, n \in Z$$

$$D) -\frac{\pi}{2} + \pi n < x < \frac{\pi}{2} + \pi n, n \in Z$$

$$E) 2\pi n \leq x \leq \pi + 2\pi n, n \in Z$$

14. a -ның қандай мәндерінде $y=3\ln x+ax-2$ функциясының кризистік нүктелері болмайтынын табыңыз.

$$A) (-\infty; 0]$$

$$B) (-\infty; 0)$$

$$C) [0; +\infty)$$

$$D) 0$$

$$E) (0; +\infty)$$

15. a -ның қандай мәндерінде $\int_{-\frac{\pi}{4}}^a \cos x dx = \frac{\sqrt{2}}{2}$ тендеуі дұрыс екенін

анықтаңыз:

$$A) -\frac{\pi}{2} + \pi n; n \in Z$$

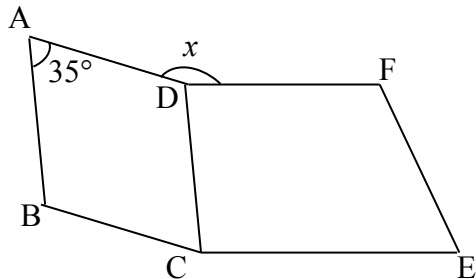
$$B) \frac{\pi}{3} + \pi n; n \in Z$$

C) $\frac{\pi}{2} + \pi n; n \in Z$

D) $\frac{\pi}{4} + \pi n; n \in Z$

E) $\pi n; n \in Z$

16. Суретте ABCD ромб мен CEFD тікбұрышты трапециясының бір қабырғалары ортақ, $\angle BAD = 35^\circ$. $\angle ADF$ бұрышын табыңыз?

A) 133°

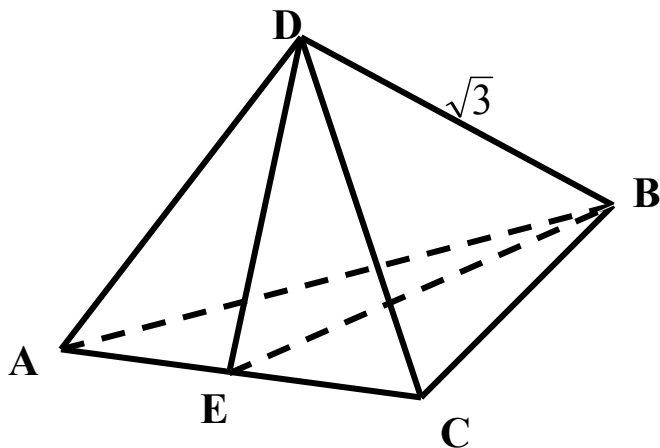
B) 128°

C) 130°

D) 125°

E) 132°

17. E нүктесі - DABC дұрыс тетраэдрінің AC қырының ортасы. EBD үшбұрышының ауданын табыңыз.

A) $\frac{3\sqrt{2}}{4}$

B) $9\sqrt{2}$

C) $\frac{81\sqrt{2}}{4}$

D) $\frac{27\sqrt{2}}{16}$

E) $\frac{9\sqrt{2}}{4}$

18. $\vec{a} = (5; 4; 3)$ векторы мен Oх осі арасындағы бұрышты есептеңіз.

A) $\frac{\pi}{4}$

B) $\frac{\pi}{2}$

C) $\frac{3\pi}{4}$

D) $\frac{\pi}{3}$

E) π

19. Теңдеудің екі еселенген түбірін табыңыз: $\frac{x-1}{2} + \frac{x-2}{3} + \frac{x-3}{4} + \frac{x-5}{6} = 6$

A) 10

B) 12

C) 14

D) 16

E) 18

20. Сфераның радиусы 3 тең бөлікке бөлінген. Осы нүктелер арқылы радиусқа перпендикуляр жазықтықтар жүргізілген. Қималардың ұзындықтарының айырмасы $6(2\sqrt{2} - \sqrt{5})\pi$ болса, сфераның ауданын табыңыз.

A) 312π

B) 362π

C) 35π

D) 33π

E) 324π

21. Мәні -1 -ге тең өрнектер:

A) $(2-1)(2+1)(2^2+1)(2^4+1)(2^8+1) - 2^{16}$

B) $(2-1)(2^2+2+1) - 2^3$

C) $(2+1)(2^2-2+1) - 2^3$

D) $(2^2+1)(2^4+1)(2^8+1)$

E) $(2^2-1)(2^2+1) + 2^3$

F) $(2-1)(2^2+1) - 2^3$

G) $(2+1)(2^2+1)(2^4+1) - 2^8$

H) $(2+1)(2^2+1)(2^4+1) - 2^{16}$

22. $|15x^2 + x| = 16$ теңдеудің түбірлерін көрсетіңіз:

A) $-1\frac{1}{15}$

B) $1\frac{1}{15}$

C) $\frac{15}{16}$

D) $-\frac{15}{16}$

E) 9

F) -8

G) -1

H) 1

23. $\log_3\left(2\frac{2}{3} + 3^x\right) = x + 2$ теңдеуінің түбірі x_1 болса, онда:

A) $(x_1 + 2)(x_1 + 3) = 0$

B) $x_1(x_1 + 1) = 0$

C) $x_1^2 + x_1 = 1$

D) $(x_1)^2 = 0$

E) $x_1^2 + x_1 = 2$

F) $(x_1 - 1)(x_1 + 1) = 0$

G) $x_1(x_1 + 1)(x_1 + 2) = 0$

H) $x_1^2 - x_1 = 0$

24. $\frac{x^2 - 3x}{\log_{0,2}(x + 2)} > 0$ теңсіздігінің шешімінде жатқан интервал:

A) $(-3; -1) \cup (0; 3)$

B) $(-3; -1)$

C) $(-2; -1)$

D) $(-3; -1) \cup (0; 3]$

E) $(-2; -1) \cup (0; 3]$

F) $(-2; -1) \cup (0; 3)$

G) $(0; 3]$

H) $(0; 3)$

25. $\frac{12}{\pi} \left[\arccos\left(-\frac{\sqrt{2}}{2}\right) + \arcsin\left(-\frac{1}{2}\right) + \operatorname{arctg}(-1) \right]$ өрнегіне тең өрнектерді

табыңыз.

A) 1

B) $\frac{12}{\pi} \left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{6} \right)$

C) 3

D) $\frac{12}{\pi} \left(\frac{3\pi}{4} - \frac{\pi}{6} - \frac{\pi}{4} \right)$

E) $\frac{12}{\pi} \left(\frac{3\pi}{4} + \frac{7\pi}{6} + \frac{3\pi}{4} \right)$

F) $\frac{12}{\pi} \left(\frac{3\pi}{2} - \frac{\pi}{6} \right)$

G) $\frac{12}{\pi} \left(\frac{3\pi}{4} - \frac{\pi}{6} + \frac{3\pi}{4} \right)$

H) 4

26. $5 \cos x + \cos 2x + 3 \geq 0$ теңсіздігінің шешімі келесі теңсіздіктің шешімімен беттеседі

- A) $2 \sin x + 1 \geq 0$
 B) $2 \cos^2 x + 5 \cos x + 2 \geq 0$
 C) $\cos x \geq -\frac{1}{2}$
 D) $5 \cos x + \sin 2x + 3 \geq 0$
 E) $5 \cos x + 2 \cos x \cdot \sin x + 3 \geq 0$
 F) $\sin x \geq -\frac{1}{2}$
 G) $2 \cos^2 x + 5 \cos x + 3 \geq 0$
 H) $2 \cos x + 1 \geq 0$

27. $y = \arccos(\operatorname{tg}x)$ функциясы берілген. Дұрыс тұжырымды анықтаңыз:

- A) $\arccos(\operatorname{tg}x) = \arccos\left(\frac{\arcsin x}{\arccos x}\right)$
 B) $\operatorname{tg}x = 1$
 C) $\operatorname{tg}x > 2$
 D) $\arccos(\operatorname{tg}x) = \cos(\operatorname{tg}x)$
 E) Функцияның анықталу облысы $x \in \left[-\frac{\pi}{2} + 2\pi k; 2\pi k\right], k \in \mathbb{Z}$
 F) Функцияның анықталу облысы $x \in \left[-\frac{\pi}{4} + \pi k; \frac{\pi}{4} + \pi k\right], k \in \mathbb{Z}$
 G) Функцияның анықталу облысы $x \in \left[-\frac{\pi}{2} - 2\pi k; \frac{\pi}{2} + 2\pi k\right], k \in \mathbb{Z}$
 H) $|\operatorname{tg}x| \leq 1$

28. Егер $f(x) = \sin^8 5x$ күрделі функцияның туындысы $g(x)$ болса, онда:

- A) $\frac{f(x)}{g(x)} = \frac{\operatorname{ctg} 5x}{40}$
 B) $\frac{g(x)}{f(x)} = 40 \operatorname{ctg} 5x$
 C) $\frac{f(x)}{g(x)} = 40 \operatorname{tg} 5x$
 D) $g(x) = 8 \cdot \sin^7 5x \cdot \cos 5x$
 E) $g(x) = 40 \cdot \sin^7 5x \cdot \cos 5x$
 F) $\frac{g(x)}{f(x)} = 40 \operatorname{tg} 5x$
 G) $g(x) = 40 \cdot \sin^8 5x \cdot \cos 5x$
 H) $\frac{f(x)}{g(x)} = \frac{\operatorname{tg} 5x}{40}$

29. $\int_a^{2a} 8x dx = 12$ теңдеуі:

- A) $4a^2 - 16a^2 = 12$
 B) $a = -1$ болғанда орындалады
 C) $a = 1$ болғанда орындалады

D) $8(4a^2 - a^2) = 12$

E) $4a^2 - a^2 = 12$

F) a - ның ешқандай мәнінде орындалмайды

G) $2(4a^2 - a^2) = 12$

H) $4(4a^2 - a^2) = 12$ теңдеуіне эквивалентті

30. Үшбұрыш қабырғаларының орталары $(5; -2)$, $(-2; 3)$, $(-2; -1)$ нүктелерінде орналасады деп алып, осы үшбұрыш төбелерінің координаталарын табыңыз.

A) $(5; 2)$

B) $(5; 3)$

C) $(0; -6)$

D) $(5; -6)$

E) $(1; 2)$

F) $(-1; 4)$

G) $(-9; 4)$

H) $(3; 5)$

ФИЗИКА

1. Моторлы қайық жағаға қатысты өзен бойымен төмен қарай 12 м/с, ал жоғары қарай 18 км/сағ жылдамдықпен жүреді. Моторлы қайықтың өзенге қатысты және өзен ағысының жағаға қатысты жылдамдығы

A) $8,5$ м/с; 4 м/с.

B) 8 м/с; 4 м/с.

C) $8,5$ м/с; $3,5$ м/с.

D) 8 м/с; $4,5$ м/с.

E) $7,5$ м/с; $4,5$ м/с.

2. 15 м/с тұрақты жылдамдықпен қозғалатын массасы 10^3 кг локомотивтің 1 с уақыт ішіндегі жұмысы (үйкеліс коэффициенті $0,01$)

A) 150 Дж

B) $11,3$ кДж

C) 150 кДж

D) 15 кДж

E) $1,5$ кДж

3. Ауаның температурасы 20°C . Ауадағы су буының қысымы 1160 кПа, ал осы температурадағы қаныққан бу қысымы 2330 кПа болғанда ауаның салыстырмалы ылғалдығы

A) $\approx 50\%$

B) $\approx 42\%$

C) $\approx 45\%$

D) $\approx 62\%$

E) $\approx 58\%$

4. Өтімділігі 2 болатын сұйық диэлектриктегі 6 нКл зарядтан 3 см қашықтықтағы өрістің кернеулігі ($k = 9 \cdot 10^9$ Н·м²/Кл²)

A) 10 кВ/м

B) 60 кВ/м

C) 40 кВ/м

D) 20 кВ/м

E) 30 кВ/м

5. Индуктивтілігі $0,4 \text{ Гн}$ орамдағы ток күші $0,02 \text{ с}$ ішінде 5 А –ге бірқалыпты өзгерсе, өздік индукцияның ЭҚК-і

- A) 500 В
- B) 100 В
- C) 400 В
- D) 2 В
- E) 800 В

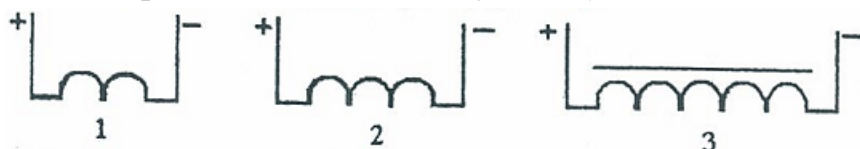
6. Контурдың индуктивтілігі 2 есе, ал жиілігі 3 есе кемісе, контурдың сыйымдылығы

- A) 2 есе артты.
- B) 18 есе артты.
- C) 9 есе кеміді.
- D) 18 есе кеміді.
- E) 9 есе артты.

7. Көрінетін сәулелердің толқын ұзындығы 500 нм болса, фотонның массасы ($h = 6,63 \cdot 10^{-34} \text{ Дж}\cdot\text{с}$; $c = 3 \cdot 10^8 \text{ м/с}$)

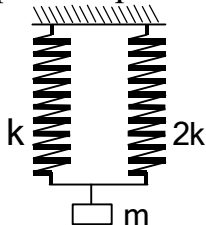
- A) $0,0368 \cdot 10^{-34} \text{ кг}$.
- B) $0,368 \cdot 10^{-34} \text{ кг}$.
- C) $368 \cdot 10^{-34} \text{ кг}$.
- D) $4,42 \cdot 10^{-36} \text{ кг}$.
- E) $36,8 \cdot 10^{-34} \text{ кг}$.

8. Суретте тұрақты бірдей ток жүретін үш катушка кескінделген. Ең үлкен магнит өрісіне ие болатын катушка, ($\mu \gg 1$)

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 1 және 2
- E) 2 және 3

9. Қатаңдықтары k және $2k$, бір-бірімен параллель қосылған екі серіппеге жүк ілінген. Тепе-теңдік күйінде жүктің төмендеу ара қашықтығы (Серіппелер салмақсыз.)

- A) $mg/3k$.
- B) $3mg/2k$.
- C) $3mg/k$.
- D) mg/k .
- E) $3mg/4k$.

10. Массасы 100 г денені 30 м/с жылдамдықпен вертикаль жоғары лақтырғаннан кейін 3 с өткен соң, оның потенциалдық энергиясы

- A) $4,5 \text{ Дж}$.

- B) 45 Дж.
- C) 39 Дж.
- D) 50 Дж.
- E) 9 Дж.

11. Тұрақты p қысымда, газдың көлемі ΔV -ға ұлғаяды. Бұл жағдайда $p \cdot \Delta V$ көбейтіндісіне тең болатын физикалық шама

- A) газдың ішкі энергиясы.
- B) газдың алған жылу мөлшері.
- C) молекулалардың орташа кинетикалық энергиясы.
- D) газдан бөлініп шыққан жылу мөлшері.
- E) газдың жасаған жұмысы.

12. Толық тізбек үшін Ом заңының математикалық өрнегі арқылы сыртқы кедергі есептеу формуласы

A) $R = \frac{\mathcal{E}}{I + r}$

B) $R = \frac{U}{I}$

C) $R = \frac{U}{I + r}$

D) $R = \frac{\mathcal{E}}{I} - r$

E) $R = \frac{\mathcal{E}}{I - r}$

13. Теңдеуі $x = A \cos\left(\frac{\pi}{2}t + \varphi_0\right)$ тербелмелі қозғалыс фазасының формуласы

A) $\varphi = T + \varphi_0$

B) $\varphi = \frac{\pi}{2}t + \varphi_0$

C) $\varphi = 2\pi + \varphi_0$

D) $\varphi = t + \varphi_0$

E) $\varphi = \pi + \varphi_0$

14. Екі көзден таралған толқындардың интерференция құбылысын байқау үшін төмендегі шарттардың міндеттісі

1. Жиіліктері бірдей;
2. Уақыт бірлігіндегі тербеліс фазаларының айырмасы тұрақты;
3. Амплитудалары бірдей.

- A) Тек қана 1.
- B) Тек қана 2.
- C) Тек қана 3.
- D) 1 және 2.
- E) 1, 2 және 3.

15. Протон – бұл

- A) сутек ионы
- B) гелий ионы
- C) $-1,6 \cdot 10^{-19}$ Кл теріс зарядты, элементар бөлшек
- D) $+1,6 \cdot 10^{-19}$ Кл оң зарядты, элементар бөлшек
- E) неон ионы

16. Сүңгуір Күнді су бетіне қатысты 60° бұрышпен көреді. Күннің көкжиектен шын мәніндегі көріну бұрышы ($n_{cy}=1,33$; $\sin 42^\circ= 0,67$; $\sin 30^\circ=0,5$)

- A) 48°
- B) 55°
- C) 30°
- D) 42°
- E) 50°

17. Жұмысшы рычагтың ұзын иініне 500 Н күш түсіру арқылы рычагтың қысқа иініне ілінген массасы 120 кг жүкті $h_1 = 0,05$ м биіктікке көтерді. Егер жұмысшының күшті түсіру нүктесі $h_2 = 0,2$ м төмендесе рычагтың ПӘК-і ($g = 10$ м/с²)

- A) 80%
- B) 70%
- C) 60%
- D) 90%
- E) 100%

18. Оқтың кедергіге тигенге дейінгі температурасы 100°C . Соғылу кезінде оқтың энергиясының 60%-ы ішкі энергияға айналады. Егер қорғасын оқ кедергіге тигенде балқып кетсе, оның жылдамдығы ($T_{\text{балқу}} = 600$ К, $\lambda = 0,25 \cdot 10^5 \frac{\text{Дж}}{\text{кг}}$, $c = 0,13 \cdot 10^3 \frac{\text{Дж}}{\text{кг} \cdot \text{К}}$)

- A) 518 м/с
- B) 319 м/с
- C) 220 м/с
- D) 426 м/с
- E) 621 м/с

19. Ыдыстың көлемі 22,4л, сутегінің мольдік массасы $2 \cdot 10^{-3}$ кг/моль. Қалыпты жағдайда сутегі (H_2) толтырылған ыдыстың ішіндегі барлық электрондардың заряды ($e = 1,6 \cdot 10^{-19}$ Кл, $N_A = 6,02 \cdot 10^{23}$ моль⁻¹, $p = 10^5$ Па, $k = 1,38 \cdot 10^{-23}$ Дж/К, $T=272$ К)

- A) 10^5 Кл.
- B) $3,8 \cdot 10^{-5}$ Кл.
- C) $1,9 \cdot 10^5$ Кл.
- D) 10^{-5} Кл.
- E) $3,8 \cdot 10^5$ Кл.

20. Вакуумдық диодтағы электрон анодқа қарай 8 Мм/с жылдамдықпен қозғалады. Анодтық кернеудің мәні ($m_e = 9,1 \cdot 10^{-31}$ кг; $e = 1,6 \cdot 10^{-19}$ Кл):

- A) 100 В
- B) 182 В
- C) 250 В
- D) 200 В
- E) 150 В

21. Жазық конденсатордың пластиналар арасындағы потенциалдар айырмасы $U = 90$ В. Әр пластинаның ауданы $S = 60$ см², ал заряды $q = 1$ нКл. Пластиналар бір-бірінен қандай d қашықтықта орналасқан?

- A) $2,4 \cdot 10^{-3}$ мм
- B) $3 \cdot 10^{-3}$ м

- C) $6,2 \cdot 10^{-3}$ м
- D) 3 мм
- E) 6,2 мм
- F) $4,8 \cdot 10^{-3}$ м
- G) 4,8 мм
- H) 2,4 м

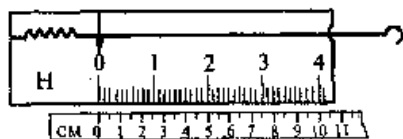
22. Цельсий шкаласындағы 300, 18 және -20°C температураларды Кельвин шкаласында жазыңыз:

- A) 573 К
- B) 253 К
- C) 273 К
- D) 255 К
- E) -253 К
- F) 27 К
- G) 291 К
- H) -291 К

23. 100°C -тағы 1 м^3 ауаның массасы 0°C -тағы 1 м^3 ауаның массасынан:

- A) 15 есе көп
- B) тең
- C) 14 есе аз
- D) 1,4 есе көп
- E) 14 есе аз
- F) 1,4 есе аз
- G) 45 есе аз
- H) 12 есе көп

24. Суретте зертханалық динамометр көрсетілген. Градуирлеу шкаласы ньютонмен берілген. Егер 200 г жүк ілінсе, динамометр серіппесінің ұзаруы неге тең болады?

- A) 5 см
- B) 1 см
- C) 0,01 м
- D) 2 см
- E) $5 \cdot 10^{-2}$ м
- F) 0,05 м
- G) 0,02 м
- H) $2 \cdot 10^{-2}$ м

25. Потенциалдар айырымы $\Delta\varphi = 0,7$ кВ болатын горизонталь және параллель орналасқан екі пластинаның арасында радиусы $R = 11,5$ мкм май тамшысы қалқып тұр. Майдың тығыздығы $\rho = 0,8 \text{ г/см}^3$. Пластиналардың арақашықтығы 0,4 см. Май тамшысының зарядын табыңыз.

- A) $\approx 2 \cdot 10^{-19}$ Кл
- B) $\approx 0,2 \cdot 10^{-19}$ Кл
- C) $\approx 0,2 \cdot 10^{-17}$ Кл
- D) $\approx 0,2$ Кл
- E) $\approx 0,2 \cdot 10^{-16}$ Кл

F) $\approx 0,2 \cdot 10^{-18}$ Кл

G) $\approx 2 \cdot$ Кл

H) $\approx 0,02 \cdot 10^{-18}$ Кл

26. Гармониялық тербеліс жасайтын серіппеге ілінген дененің максимал потенциалдық энергиясы 10 Дж. Уақыт өтуіне байланысты дененің кинетикалық энергиясы

A) өзгермейді, 40 Дж-ға тең

B) 0 мен 10 Дж аралығында өзгереді

C) 20 мен 40 Дж аралығында өзгереді

D) 10 мен 20 Дж аралығында өзгереді

E) өзгермейді, 20 Дж-ға тең

F) өзгермейді, 10 Дж-ға тең

G) 0 мен 20 Дж аралығында өзгереді

H) 0 мен 40 Дж аралығында өзгереді

27. Қабылдағыш контур катушкасының энергиясы W , катушка арқылы өтетін ток I . Конденсатор сыйымдылығы C болса, онда қабылдағыш жиілігін анықтайтын формула:

A) $\frac{1}{2\pi\sqrt{2WC}}$

B) $\frac{I}{2\pi\sqrt{2WC}}$

C) $\frac{1}{\pi\sqrt{2WC}}$

D) $\frac{1}{2\pi\sqrt{WC}}$

E) $\frac{2\pi}{I\sqrt{2WC}}$

F) $\frac{I}{2\pi\sqrt{WC}}$

G) $\frac{2\pi}{\sqrt{WC}}$

H) $\frac{I}{\sqrt{WC}}$

28. Массалары 200 г және 500 г шарлар 4 м/с және 3 м/с жылдамдықтармен 90° бұрыш жасай қозғалады. Шарлардың қорытқы импульсінің модулі

A) 2 кг· м/с

B) 1,7 кг· м/с

C) 1,6 кг· м/с

D) 0 кг· м/с

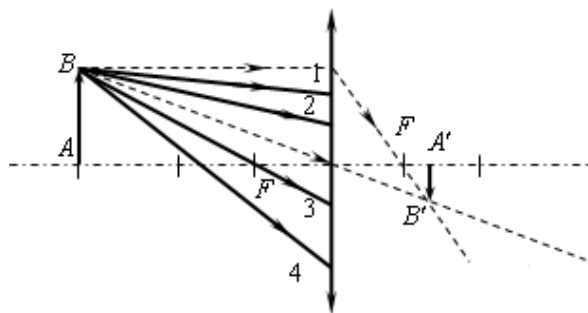
E) 0,8 кг· м/с

F) 3,4 кг· м/с

G) 5 кг· м/с

H) 2,6 кг· м/с

29. Оқушы AB жұқа линзада нәрсенің $A'B'$ бейнесін тұрғызды.

Сәулелердің қайсысы — 1, 2, 3, 4 — B' нүктесі арқылы өтеді?

- A) тек 4
 - B) тек 1
 - C) тек 1, 2, 3
 - D) тек 1 мен 2
 - E) барлық сәулелер
 - F) тек 2 мен 3
 - G) тек 1 мен 4
 - H) тек 3 пен 4
30. Денені қыздыруға қажетті немесе ол суығанда бөлінетін жылу мөлшері мына шамаларға тәуелді:
- A) Заттың тегіне
 - B) Массасына
 - C) Жұмысына
 - D) Диффузиясына
 - E) Температурасына
 - F) Күшіне
 - G) Қуатына
 - H) Серпімділігіне

ХИМИЯ

1. Тұздар арасындағы алмасу реакциялары нәтижесінде:
 - A) тұрақсыз оксидтер түзіледі
 - B) түзілген тұздың біреуі тұнбаға түседі
 - C) жаңа тұз, жаңа металл түзіледі
 - D) екі еритін тұз түзіледі
 - E) түзілген қышқыл ыдырап кетеді
2. III топ қосымша топша элементі
 - A) B
 - B) Al
 - C) Sc
 - D) Ca
 - E) Ln
3. Электр терістігі ең төмен элемент
 - A) C
 - B) H
 - C) Na
 - D) B
 - E) P
4. Тұрақты тотығу дәрежесі +2 болатын элемент ...
 - A) оттегі.
 - B) хром.

- C) азот.
- D) темір.
- E) магний.

5. Негіздерге тән диссоциациялану теңдеуі

- A) $Mg^{2+} + OH^- + Cl^-$
- B) $Na^+ + OH^-$
- C) $2Na^+ + SO_4^{2-}$
- D) $Mg^{2+} + SO_4^{2-}$
- E) $Al(OH)_2^+ + Cl^-$

6. Зертханада сутек және оттегі газдарын алу үшін қолданылатын реактивтер

- A) Cu және HCl, KClO₃
- B) MgO, H₂SO₄
- C) H₂O₂, HCl
- D) Na₂O, HCl
- E) Zn және HCl, KMnO₄

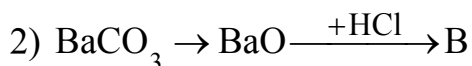
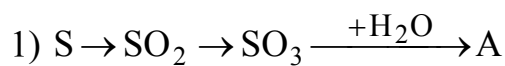
7. 60 грамм 10%-ті тұз қышқылының ерітіндісі 8 грамм темір үгінділерімен әрекеттескенде, түзілген тұздың массасы:

- A) 10,6 г
- B) 10,4 г
- C) 11,4 г
- D) 10,2 г
- E) 11,6 г

8. 490 г күкірт қышқылын алу үшін қажет күкірт (VI) оксидінің массасы:

- A) 400 г.
- B) 320 г.
- C) 360 г.
- D) 340 г.
- E) 380 г.

9. Төмендегі өзгерістер нәтижесінде түзілетін X затының формуласы

- A) BaO
- B) BaSO₄
- C) Ba(OH)₂
- D) BaCl₂
- E) H₂SO₄

10. Реакция нәтижесінде 25,4 г йод алынса, калий иодидімен әрекеттескен хлордың массасы

- A) 7,1г
- B) 6,8г
- C) 2,8г
- D) 5,6г
- E) 3,5г

11. Халькогендердің сутекті қосылыстары ішіндегі ең беріктігі жоғары қосылыс:

- A) H₂Po.

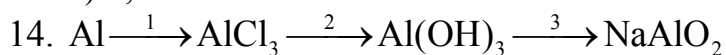
- B) H₂Se.
- C) H₂O.
- D) H₂Te.
- E) H₂S.

12. Метафосфор қышқылының ортофосфор қышқылына айналуы тотығу-тотықсыздану реакциясына жатпайтын себебі:

- A) Тотығу дәрежелері өзгермейді.
- B) Сұйытылу процесі жүреді.
- C) Орын басу реакциясы жүреді.
- D) Айрылу реакциясы жүреді.
- E) Фосфор атомының тотығу дәрежесі өзгереді.

13. 42 г кремнийді жағуға қажет оттектің моль саны:

- A) 1,3
- B) 1,5
- C) 1,4
- D) 1,6
- E) 1,2

Бейтараптану реакциясының нәтижесінде түзілген судың зат мөлшері:

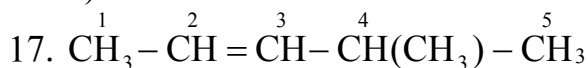
- A) 1 моль
- B) 2 моль
- C) 3 моль
- D) 4 моль
- E) 5 моль

15. Ерітіндісі жалынды кірпіш қызыл түске бояйтын қосылыс

- A) ерігіш шыны
- B) ас содасы
- C) ғаныш
- D) сильвинит
- E) кір сабын

16. 2 моль темір (II) гидроксидін темір (III) гидроксидіне тотықтыру үшін (0,2 көлемдік үлесте оттек бар) қажет ауаның көлемі:

- A) 112 л.
- B) 28 л.
- C) 11,2 л.
- D) 22,4 л.
- E) 56 л.

sp³ - гибридтенген көміртек атомдары

- A) 1, 4
- B) 1, 4, 5
- C) 1, 4, 5 радикал көміртек
- D) 1, 3, 5 радикал көміртек
- E) 1, 3, 5

18. Дегидрлегенде 134,4 л сутек бөлінген болса, жұмсалған (қ.ж.) циклогексанның және түзілген бензолдың массалары:

- A) 168 г, 156 г
- B) 128 г, 116 г

C) 138 г, 122 г

D) 148 г, 136 г

E) 158 г, 96 г

19. Азот бойынша тығыздығы 1,5 тең, жанғанда көміртек (IV) оксиді мен судың бірдей мөлшерлерін түзетін көмірсутектің молекулалық формуласы:

A) C_3H_4 .

B) C_3H_6 .

C) C_2H_4 .

D) C_2H_6 .

E) C_3H_8 .

20. 2-метилпропанолға H_2SO_4 -ті қосып қыздырғанда түзілетін қосылыс

A) Этилен

B) Пропилен

C) Бутилен

D) Бутадиен

E) Изобутилен

21. H_2 мен CH_4 -тен тұратын қоспаның 4 мольде 17 моль атомдар бар.

Қоспадағы әр компоненттің мөлшерін табыңыз.

A) 1 моль H_2 және 2 моль CH_4

B) 1 моль H_2 және 1 моль CH_4

C) 3 моль H_2 және 3 моль CH_4

D) 2 моль H_2 және 2 моль CH_4

E) 1 моль H_2 және 3 моль CH_4

F) 2 моль H_2 және 1 моль CH_4

G) 1,5 моль H_2 және 3 моль CH_4

H) 3 моль H_2 және 1 моль CH_4

22. ^{28}Si , ^{29}Si және ^{30}Si кремний изотоптарындағы протон мен нейтрон сандары қанша?

A) 14p, 15 n

B) 29p, 10 n

C) 14p, 20 n

D) 28p, 12 n

E) 14p, 14 n

F) 29 p, 18 n

G) 14p, 18 n

H) 14p, 16 n

23. Жүруі мүмкін реакциялар:

A) $Al + Cl_2 \rightarrow$

B) $Au + Cl_2 \rightarrow$

C) $AgCl + HBr \rightarrow$

D) $HCl + Cu \rightarrow$

E) $Cl_2 + HBr \rightarrow$

F) $NaCl_{(к.)} + H_2SO_{4(конц.)} \rightarrow$

G) $I_2 + NaCl \rightarrow$

H) $SiO_2 + HCl \rightarrow$

24. Тұздар:

A) натрий гидридi

B) натрий гидрокарбонаты

C) натрий нитритi

- D) натрий тетрагидроксоалюминаты
- E) натрия гидроксиді
- F) кальций карбиді
- G) хром нитридi
- H) күкірт фосфиді

25. Қыздырғанда 40 л аммиактан, NH_3 сутек пен азот түзіледі. Аммиактың қанша %-ға ыдырағаны, егер реакция соңында қалған жалпы көлем 60 л-ге тең болса?

- A) 70%
- B) 10%
- C) 30%
- D) 50%
- E) 80%
- F) 20%
- G) 60%
- H) 40%

26. Өзгерістер схемасындағы $\text{CuCl}_2 \xrightarrow{+\text{NaOH}} \text{X}_1 \xrightarrow{t^\circ} \text{X}_2 \xrightarrow{+\text{H}_2, t^\circ} \text{X}_3$

$\text{X}_1, \text{X}_2, \text{X}_3$ заттар

- A) $\text{Cu}(\text{OH})_2, \text{CuO}, \text{CuH}_2$
- B) $\text{Cu}, \text{Cu}(\text{OH})_2, \text{Cu}_2\text{O}$
- C) $\text{CuO}, \text{Cu}, \text{CuH}_2$
- D) $\text{Cu}, \text{CuO}, \text{CuH}_2$
- E) $\text{Cu}(\text{OH})_2, \text{CuO}, \text{Cu}_2\text{O}$
- F) $\text{CuO}, \text{Cu}, \text{Cu}(\text{OH})_2$
- G) $\text{CuO}, \text{Cu}(\text{OH})_2, \text{Cu}$
- H) $\text{Cu}(\text{OH})_2, \text{CuO}, \text{Cu}$

27. Суда ерігенде сілтілікортаны түзетіндер:

- A) натрий гипохлориті
- B) натрий нитраты
- C) натрий сульфаты
- D) натрий хлораты
- E) натрий хлориді
- F) натрий сульфиті
- G) натрий сульфиді
- H) натрий перхлораты

28. Йод пен C_2H_4 арасында өтетін реакцияның белгісі ретінде бола алады:

- A) ақ тұнбаның түзілуі
- B) сары түсті газдың түзілуі
- C) ерітіндінің лайлануы
- D) қызыл тұнбаның түзілуі
- E) жылудың бөлінуі
- F) күлгін түстің пайда болуы
- G) ерітіндінің түссізденуі
- H) көк түстің пайда болуы

29. Глюкозаға тән реакциялар:

- A) орын басу
- B) тотығу
- C) полимерлену
- D) этерификациялану

- E) гидрогендену
 - F) сутектік байланыс түзілуі
 - G) гидрлену
 - H) гидроттану
30. Жоғары молекулалы қосылыстар:
- A) табиғи каучук
 - B) анилин
 - C) моносахаридтер
 - D) глицин
 - E) синтетикалық талшықтар
 - F) белоктар
 - G) аланин
 - H) этанол

БИОЛОГИЯ

1. Тостағанша жапырақшалары піскен жемістерінде түспей сақталатын өсімдік:
- A) Сәбіз.
 - B) Баклажан.
 - C) Шие.
 - D) Алма.
 - E) Бақ-бақ.
2. Гүл сабағының жоғары жағындағы кеңейген жері
- A) Күлте
 - B) Гүлсағақ
 - C) Гүлтабан
 - D) Аналық
 - E) Тостағанша
3. Ішекқуыстылар типіне жататын жәндіктер:
- A) Көпжасушалылар.
 - B) Қос ядролы қарапайымдылар.
 - C) Біржасушалылар.
 - D) Жасушасыздар.
 - E) Ядросыздар.
4. Қына денесінде саңырауқұлақ
- A) Органикалық зат түзеді.
 - B) Су және онда еріген минералды тұздарды сіңіреді.
 - C) Спора түзуге қатысады.
 - D) Ерекше қышқыл бөледі.
 - E) Өскен жеріне бекініп тұруына көмектеседі.
5. Автотрофты қоректенетін ағзалар:
- A) Адам.
 - B) Саңырауқұлақтар.
 - C) Вирустар.
 - D) Жануарлар.
 - E) Өсімдіктер.
6. Бұршаққын, бұршаққынша ... тұқымдасы өсімдіктерінің жемісі.
- A) Алқатұқымдастар.
 - B) Мүктәріздестер.

- С) Қырықбуынтәріздестер.
D) Лалагүлтұқымдастар.
E) Шаршыгүлділер
7. Даражарнақтыларға жататын астық тұқымдас дақыл:
A) Қызан.
B) Картоп.
C) Қант қызылшасы.
D) Сәбіз.
E) Қарабидай.
8. Құстың тісінің қызметін атқаратын мүше.
A) Етті қарын.
B) Бүйрек.
C) Өкпе.
D) Жұтқыншақ.
E) Бауыр.
9. Ортаңғы құлаққа жатады
A) Қуыстар, дабыл жарғағы
B) Үш дыбысты сүйекшелері
C) Қуыстар мен иірім өзекшелері
D) Дабыл жарғағы, сыртқы дыбыс жолы
E) Құлақ қалқаны, сыртқы дыбыс жолы
10. Организмнің сыртқы ортамен байланысы ... арқылы:
A) зәршығару жүйесі .
B) асқорыту жүйесі.
C) қан айналым жүйесі.
D) тепе-теңдік мүшелері.
E) жүйке жүйесі.
11. Ми сауытындағы жұп сүйек:
A) Самай
B) Маңдай
C) Шүйде
D) Қарағұс
E) Таңдай
12. Сүйек қызыл кемігінде түзіледі:
A) Қан жасушалары
B) Жасушааралық сұйықтық
C) Гормондар
D) Минералды тұздар
E) Лимфа сұйықтығы
13. Дыбыс сіңірлері ... орналасқан.
A) өңеш
B) бронхыда
C) ауыз қуысында
D) көмейде
E) өкпеде
14. Адам ағзасында өт ыдыратады.
A) дәруменді
B) көмірсуды
C) майды

- D) ақуызды
E) ферменттерді
15. Бір тәуліктегі бір адамға қажетті ақуыз мөлшері
A) 20-50г.
B) 100-118г.
C) 50-70г.
D) 80-89г.
E) 150-155г.
16. «Әлем жаратылысының табиғи тарихы» еңбегін жазған ғалым
A) Э. Геккель
B) Ж.Б. Ламарк
C) С. Миллер
D) Ч. Дарвин
E) К. Линней
17. Қазақстанда Бұғы өсіретін шаруашылық
A) Алматыда.
B) Семейде.
C) Шығыс Қазақстанда.
D) Қостанайда.
E) Солтүстік Қазақстанда.
18. Тіршіліктің қалыптасудың екінші кезеңі
A) Ағзалық заттардың абиогенді синтезі
B) Коацервация үдерісі
C) Коацервация эволюциясы
D) Алғашқы прокариоттардың пайда болуы
E) Эукариоттардың пайда болуы
19. Тіршіліктің қалыптасудың төртінші кезеңі
A) Ағзалық заттардың абиогенді синтезі
B) Коацервация үдерісі
C) Коацервация эволюциясы
D) Алғашқы прокариоттардың пайда болуы
E) Эукариоттардың пайда болуы
20. Ыдыратушыларға немесе бүлдірушілерге жататын ағзалар:
A) Автотрофтылар
B) Продуценттер
C) Бір жасушалы балдырлар
D) Саңырауқұлақтар мен ұсақ ағзалар
E) Етқоректі жануарлар
21. Қазақстан Республикасының Қызыл Кітабы шыққан жылдар:
A) 1998ж
B) 1991ж
C) 1961ж
D) 1978ж
E) 1993ж
F) 2003ж
G) 1996ж
H) 1977ж
22. Жапырақтары ұсақ қабыршаққа өзгерген бұта:
A) самырсын

- B) балқарағай
- C) арша
- D) қос масақшалы қылша
- E) шырша
- F) майқарағай
- G) зеравшан аршасы
- H) шренк шыршасы

23. Өсімдіктің зақымдалған жапырақтары мен сабақтарының бетіндегі жіпшумақтың арасында қоңыр түсті жемісті денелер түзетін паразит саңырауқұлақ:

- A) ақұнтақ
- B) қастауыш
- C) тат
- D) қаракүйе
- E) діңкұлақ
- F) ағашқұлақ
- G) ашытқы
- H) зең

24. Ашық тұқымдыларға жатады:

- A) самырсын
- B) емен
- C) арша
- D) қайың
- E) шырша
- F) үйеңкі
- G) жөке
- H) сексеуіл

25. Құрылымы мен қызметіне қарай нейрондар бөлінеді:

- A) сезгіш
- B) аралас
- C) қозғалтқыш
- D) тарамдалмаған
- E) байланыстырғыш
- F) қозғыш
- G) сәйкестендіргіш
- H) ұзартқыш

26. Тізе буынын бүтетін бұлшықет:

- A) көкіректің үлкен бұлшықеттері
- B) трапеция пішінді бұлшықет
- C) сыртқы қабырғалық бұлшықет
- D) ромб тәрізді бұлшықет
- E) үшбасты бұлшықет
- F) төртбасты бұлшықет
- G) ішкі қабырғааралық бұлшықет
- H) екібасты бұлшықет

27. Тырысқақ ауруының микробтары ... зақымдайды.

- A) асқазанды
- B) аш ішекті
- C) ұлтабарды

- D) соқыр ішекті
 - E) тоқ ішекті
 - F) тік ішекті
 - G) мықын ішекті
 - H) жиек ішекті
28. Интерфазадағы синтез кезеңінде болатын өзгеріс:
- A) нуклеотид жинақталады
 - B) амин қышқылы жинақталады
 - C) нәруыз синтезі жүреді
 - D) ДНҚ екі еселенеді
 - E) АТФ молекуласы синтезделеді
 - F) РНҚ молекуласы синтезделеді
 - G) ферменттер жинақталады
 - H) РНҚ екі еселенеді
29. Түрленіп дамитын омыртқалы жануар:
- A) балықтар
 - B) қосмекенділер
 - C) жорғалаушылар
 - D) құстар
 - E) сүтқоректілер
 - F) шаяндар
 - G) бунақденелілер
 - H) ұлулар
30. Протромбин түзіледі:
- A) фибриноген фибринге айналуынан
 - B) фибрин талшықтары тромб түзеді
 - C) қан ағуының тоқталуынан
 - D) қанұйық түзілуден
 - E) К дәруменінің қатысуымен
 - F) кальцийдің қатысуымен
 - G) глобулин нәруызының қатысуымен
 - H) фибриногеннің болуынан

ГЕОГРАФИЯ

1. «География» атауын қолданған
- A) Ежелгі римдіктер
 - B) Ежелгі гректер
 - C) Ежелгі қытайлар
 - D) Ежелгі парсылар
 - E) Ежелгі мысырлықтар
2. Материктер мен мұхиттардың жер бедері бейнеленген карта:
- A) Климаттық
 - B) Саяси
 - C) Физикалық
 - D) Экономикалық
 - E) Синоптикалық
3. Жер шарының жануар ағзалары өте аз тараған аймағы
- A) Джунгли және саванналарда.
 - B) Тайга және далаларда.

- C) Қар сызығына дейінгі тауларда.
D) Мұхиттың 100 м тереңдігіне дейін.
E) Тасты шөлдерде, Антарктидада.
4. Солтүстік және оңтүстік жарты шардың субтропиктік және субполюстік ендіктері аралығында орналасқан белдеу:
A) Қоңыржай
B) Субтропиктік
C) Тропиктік
D) Субэкваторлық
E) Экваторлық
5. Планета тұрғындары 5 млрд. адам болған жыл
A) 1991 ж.
B) 1987 ж.
C) 1962 ж.
D) 1995 ж.
E) 1971 ж.
6. Дүние жүзінде ауланатын балықтардың 39 %-ы ... үлесіне тиеді.
A) Атлант мұхитының
B) Солтүстік Мұзды мұхитының
C) Оңтүстік мұхиттың
D) Үнді мұхитының
E) Тынық мұхитының
7. Апатты жер сілкінулер мен тау түзілу кезеңдері географиялық құбылыстардың ... заңдылықтарына сәйкес келеді
A) қуат алмасуы
B) зоналылық
C) зат алмасуы
D) тұтастылық
E) ырғақтылық
8. Венерн, Веттерн ... көлдер.
A) Ресейдегі
B) Пиренейдегі
C) Альпіде орналасқан
D) Скандинавиядағы
E) Балқанда орналасқан
9. Қазақ жерін зерттеген орыс ғалымдары
A) М.Поло, В.Докучаев, И.Черский, А.Бутаков.
B) В.Беринг, И.Рычков, Г.Карелин, А.Левшин.
C) П.П.Семенов-Тянь-Шанский, Н.Потанин, Н.Обручев, И.Мушкетов.
D) С.Челюскин, М.Сомов, С.Неуструев, А.Краснов.
E) Қ.Жалаири, П.Паллас, Н.Северцов, В.Обручев.
10. Жағалық жазығында "бэр" төбешіктері кездесетін теңіз:
A) Арал.
B) Каспий.
C) Балтық.
D) Ақ.
E) Қара.
11. Палеонтологиялық филиалы бар қорық
A) Алматы

- В) Барсакелмес
С) Үстірт
D) Ақсу-Жабағылы
E) Қорғалжын
12. Елді мекендердің негізгі түрлерінің саны
A) 1.
B) 5.
C) 3.
D) 4.
E) 2.
13. Фосфор тыңайтқыштары өндірісінің орталықтары
A) Тараз, Алға
B) Ақтөбе, Арқалық
C) Көкшетау, Павлодар
D) Балқаш, Жезқазған
E) Қарағанды, Өскемен
14. Республикалық экономикалық аймақтарға бөлуде алынатын басты нышан:
A) Халқының саны.
B) Шаруашылықтарының мамандануы.
C) Минералды ресурстар.
D) Жер көлемі.
E) Табиғат жағдайы.
15. Қоныс аударушылар капитализмі елдері:
A) АҚШ, Франция.
B) Мексика, Куба.
C) Канада, Австралия.
D) Бразилия, Аргентина.
E) Куба, Ямайка.
16. Аса ірі танкерлер мен алып жүк кемелерін жасауға маманданған ел
A) Жапония
B) Грекия
C) Түркия
D) Испания
E) Англия
17. Ресей дүниежүзінде барланған қоры мен оны өндіруден 1 орын алатын пайдалы қазба
A) темір кені
B) көмір
C) табиғи газ
D) түсті металдар
E) мұнай
18. Даниядағы мемлекеттік құрылым
A) Конституциялық монархия
B) Федеративтік республика
C) Теократикалық монархия
D) Абсолюттік монархия
E) Парламенттік республика
19. Қоңыржай шұғыл континенттік климат тән қала

- A) Джакарта
 - B) Улан-Батор
 - C) Калькутта
 - D) Шанхай
 - E) Лиссабон
20. Оңтүстік Америкада португал тілінде сөйлейтін мемлекет.
- A) Перу.
 - B) Аргентина.
 - C) Колумбия.
 - D) Бразилия.
 - E) Чили.
21. План мен картаның ұқсастығы:
- A) Бұрмалаудың болуында
 - B) Жыртылған жердің ақ түспен белгіленуінде
 - C) Масштабты пайдалануында
 - D) Жер шарын толық бейнелей алуында
 - E) Координаттардың көрсетілуінде
 - F) Еркін проекцияны пайдалануында
 - G) Параллельдердің көрсетілуінде
 - H) Бірдей шартты белгілердің болуында
22. Цунами:
- A) Жер сілкінен немесе су түбіндегі жанартаудың атқылауынан туатын толқындар
 - B) Батыс желдер ағысының пайда болуына себеп болады
 - C) Үлкен кеңістікте болатын және жыл бойы бағытын өзгертіп тұратын тұрақты желдер
 - D) Жапондықтардың қойнауының толқынмен толуын атауы
 - E) Ең биік толқынының биіктігі 45 метрге жетеді
 - F) Құрлық жағалауында көп күйзеліске ұшырайды
 - G) Мұхит бетіндегі ағыстардың пайда болуының басты себебі
 - H) 30-шы ендіктен экваторға қарай соғатын желдер
23. Еуразия тақтасына кіреді:
- A) Еуразия материгі
 - B) Оңтүстік Америка материгі
 - C) Солтүстік Америка материгі
 - D) Атлант мұхитының солтүстік-шығыс бөлігі
 - E) Африка материгі
 - F) Солтүстік мұзды мұхиттың үлкен бөлігі
 - G) Үнді мұхитының солтүстік бөлігі
 - H) Тынық мұхиттың солтүстік-батыс бөлігі
24. Барсакелмес қорығының негізгі қорғалатын аңдары:
- A) ақбөкен
 - B) қарақұйрық
 - C) Сібір таутекесі
 - D) ілбіс
 - E) құлан
 - F) ала мысық
 - G) тиін
 - H) сасық күзен

25. Қиын балқитын металдар:

- A) Қорғасын
- B) Мырыш
- C) Никель
- D) Вольфрам
- E) Титан
- F) Магний
- G) Платина
- H) Молибден

26. Салалардың мамандануын қалыптастыру үшін қажет жағдайлар:

- A) Табиғат жағдайы қолайлы болуы тиіс
- B) Өнеркәсіп орталығы тұтынушыға жақын орналасуы тиіс
- C) Аумақтың халқын толықтай жұмыспен қамтуы тиіс
- D) Сол аумаққа қажетті тауар (өнім) түрлері мүмкіндігінше артық өндірілуі тиіс
- E) Тауар (өнім) түрлерін тасымалдау үшін жанар-жағармай жеткілікті болуы тиіс
- F) Басқа аудандарға қарағанда өнімнің өзіндік құны арзан болуы тиіс
- G) Ресурстары мен оны игерудің қолайлы жағдайы ондаған жылға жететіндей болуы тиіс
- H) Өнеркәсіп шикізат базасына жақын орналастырылуы тиіс

27. Еуропадағы ірі халықаралық су жолдары:

- A) Рейн
- B) Волга
- C) Днепр
- D) Дунай
- E) Днестр
- F) Эльба
- G) Прут
- H) Эбро

28. Ұлттық саябақтары мүлдем жоқ Еуропа елдері:

- A) Австрия
- B) Бельгия
- C) Дания
- D) Нидерланд
- E) Германия
- F) Венгрия
- G) Грекия
- H) Норвегия

29. Қытайдағы бидай өндіретін басты аудан:

- A) Аньшань
- B) Хэнань
- C) Тайюнь
- D) Ухань
- E) Баотоу
- F) Чунцин
- G) Шаньдун
- H) Анохой

30. Эфиопия - ... отаны.

- A) Шай
- B) Мақта
- C) Кофе
- D) Тары
- E) Зығыр
- F) Сұлы
- G) Бидай
- H) Қарбыз

ТАРИХ

1. Әлемдегі ең үлкен, әрі ұзын өзен:
 - A) Аракс
 - B) Ніл
 - C) Ефрат
 - D) Атрек
 - E) Тигр
2. 22 дауыссыз дыбыстан құрылған алғашқы алфавит жасалған ел:
 - A) Египет.
 - B) Вавилон.
 - C) Урарту.
 - D) Ассирия.
 - E) Финикия.
3. Ежелгі Цинь патшалығының орнына Хань әулеті келді:
 - A) б.з.д. II ғ. аяғында
 - B) б.з.д. III ғ. соңында
 - C) б.з.д. I ғ. ортасында
 - D) б.з.д. VIII ғ. соңында
 - E) б.з.д. IV ғ. басында
4. Өкіметті басып алғаннан соң Рим Сенатының Цезарьға сыйлаған атағы:
 - A) Триумфатор.
 - B) Диктатор.
 - C) Император.
 - D) Консул.
 - E) Халық жаршысы (трибуны).
5. 1085 жылы реконкистаны біраз уақытқа тоқтатқан шайқас:
 - A) Косово шайқасы
 - B) Заллак шайқасы
 - C) Азенкур шайқасы
 - D) Пуатье шайқасы
 - E) Гастинг шайқасы
6. Орта ғасырдағы жапон қоғамының ең ірі феодалын атады:
 - A) Самурай.
 - B) Микадо.
 - C) Сегун.
 - D) Дайме.
 - E) Буси.
7. Украинаның Ресейге қосылған жылы:
 - A) 1650 ж.
 - B) 1655 ж.

С) 1653 ж.

Д) 1652 ж.

Е) 1654 ж.

8. 1653 ж. Англияда қабылданған жаңа конституция – «Басқару жоспарының» мәні:

А) Екінші республика құрылды.

В) Лордтар палатасы қалпына келтірілді

С) Кромвель лорд-протектор болып тағайындалды

Д) II Карлдың жартылай билігі орнатылды

Е) Шіркеудің пресвитерлік құрылымы қалпына келтірілді

9. XVII - XVIII ғғ. Англияда «мемлекет ішіндегі мемлекет» атанған ерекше құрылым:

А) Кюльман компаниясы

В) Ливерпуль кабинеті

С) Ұлттық финанс орталығы

Д) Ост-Үнді компаниясы

Е) Ағылшын банкі

10. XVII-XIX ғасырларда Цинь империясында әлеуметтік жағынан көп артықшылықтарға ие болғандар:

А) Монғолдар.

В) Кембағалдар.

С) Маньчжурлар.

Д) Тибеттер.

Е) Қытайлар.

11. XIX ғ. 70 жылдары Германия Франциядан қосып алған жерлері:

А) Эльзас және Лотарингия.

В) Шлезвиг және Гольштейн.

С) Садово.

Д) Саксония.

Е) Ганновер.

12. «Адамдар комедиясы» деп аталатын сериялы туындының авторы, француз жазушысы:

А) Оноре де Бальзак.

В) Виктор Гюго.

С) Генрих Гейне.

Д) Вольтер.

Е) Мольер.

13. 1933 жылы Ұлттар Лигасынан шығарылған мемлекет:

А) Жапония

В) Австро-Венгрия

С) Түркия

Д) Қытай

Е) КСРО

14. «Берлин-Рим-Токио» үштігі құрылған жыл:

А) 1931 ж.

В) 1933 ж.

С) 1935 ж.

Д) 1937 ж.

Е) 1939 ж.

15. 1941 ж. АҚШ конгресі қабылдаған құжат:
- A) «Гомруль» заңы.
 - B) «Вагнер» заңы.
 - C) «Гафта-Хартли» заңы.
 - D) «Гомстед» заңы.
 - E) «Лендлиз» заңы.
16. 1913 жылы Нобель сыйлығының лауреаты болған үнді жазушысы:
- A) Р.Тагор.
 - B) Н.Рао.
 - C) М.Ганди.
 - D) Д.Неру.
 - E) В.Ананд.
17. Чехословакия Конституциясы қабылданған жыл:
- A) 1918 жыл
 - B) 1919 жыл
 - C) 1922 жыл
 - D) 1920 жыл
 - E) 1921 жыл
18. Фашистік Германия әскерінің Польшаға басып кірген уақыты:
- A) 1941 жылдың 15 қыркүйегінде
 - B) 1939 жылдың 5 маусымында
 - C) 1939 жылдың 3 шілдесінде
 - D) 1941 жылдың 22 маусымында
 - E) 1939 жылдың 1 қыркүйегінде
19. Екінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі кезеңдегі Ұлыбританияның 1964 жылға дейінгі үкімет басшысы:
- A) М.Тэтчер.
 - B) Г.Вильсон.
 - C) Э.Хит.
 - D) Мак-милан.
 - E) У.Черчилль.
20. КСРО және басқа социалистік елдердің әскерлерімен басып-жаншылды:
- A) «4 мамыр қозғалысы»
 - B) «Прага көктемі» қозғалысы
 - C) «Қызыл қалампыр» төңкерісі
 - D) «Ақ революция»
 - E) «Қызыл мамыр» дағдарысы
21. Энеолиттік Шебір, Ботай мекендері орналасқан өңірлер:
- A) Сырдария
 - B) Сарыарқа
 - C) Солтүстік Қазақстан
 - D) Бетпақдала
 - E) Қаратау
 - F) Жетісу
 - G) Алтай
 - H) Маңғыстау
22. Сақ әйелдері туралы жазған:
- A) Л.Гумилев
 - B) Прииск

- C) Сыма Цянь
- D) Помпей Трог
- E) Ктесий
- F) Полибий
- G) А.Марцеллин
- H) Диодор

23. Жібек жолының Оңтүстік Қазақстаннан өтетін солтүстік бағыты Испиджаб қаласынан қандай тармақтарға бөлінеді:

- A) Мысырға өтетін
- B) Орта Азияға өтетін
- C) Иранға өтетін
- D) Сирияға өтетін
- E) Үндістанға өтетін
- F) Жерорта теңізіне шығатын
- G) Еуропаға өтетін
- H) Ресейге өтетін

24. Тараз жеріндегі ортағасырлық сәулет ескерткіштерін көрсетіңіз:

- A) Айша-бیبі кесенесі
- B) Ақыртас ғимараты
- C) Көккесене
- D) Білеулі ғимараты
- E) Алаша хан кесенесі
- F) Қарахан кесенесі
- G) Арыстан баб кесенесі
- H) Мырзарабат сардобасы

25. Қазақстанның оңтүстігіндегі Ордабасы тауының маңына қазақ жасақтарының жиналуының себебі:

- A) Ресей көмегін алу қолайлы болды.
- B) Жоңғарлардан шегінуге қолайлы болды.
- C) Жоңғарларды тұзаққа түсіруге қолайлы болды.
- D) Бұл жер Жетісуды азат ету үшін жақын болды.
- E) Әлсіреген жағдайда шегінуге ыңғайлы болды.
- F) Қалың қолды құпия шоғырландыруға мүмкіндік берді.
- G) Азық-түлік алуға қолайлы болды.
- H) Орта Азия хандықтарының қазақ жасақтарына көмекке келулеріне еш кедергі болмады.

26. 1836-38 жылдардағы көтеріліске қатысты жер атауларын белгілеңіз:

- A) Бозащы
- B) Ақбұлақ
- C) Жамансай
- D) Арықбалық
- E) Жүлек
- F) Қарашатөбе
- G) Бөкей Ордасы
- H) Теректіқұм

27. «Верден қырғыны» атанған 1916 жылғышайқас қандай мемлекеттердің арасында болды?

- A) Англия
- B) Ресей

- C) Австро – Венгрия
- D) Германия
- E) АҚШ
- F) Болгария
- G) Франция
- H) Италия

28. 1945 жылы сайланған лейбористер өкіметі қарыз сұрауға мәжбүр болды:

- A) Франциядан
- B) Италиядан
- C) КСРО – дан
- D) АҚШ – тан
- E) Канададан
- F) Норвегиядан
- G) Германиядан
- H) Латын Америкасы елдерінен

29. 1939-1940 жж. Еуропаның қандай мемлекеттерінің арасындағы соғыс - «Оғаш соғыс» деп атанды?

- A) Англия
- B) Польша
- C) Италия
- D) Швеция
- E) КСРО
- F) Франция
- G) Дания
- H) Германия

30. 1987 жылы орта және шағын қашықтықтағы зымырандарды жою туралы келісімшартқа қол қойған мемлекет басшылары:

- A) Р.Рейган
- B) К.Черненко
- C) Дж.Буш
- D) Ж.Ширак
- E) Б.Клинтон
- F) Г.Коль
- G) М.Горбачев
- H) М.Тэтчер

АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.

1. Тұлғаның қызмет түрлерін атқару тәсілдерін жетік меңгеруінен көрініс табатын, олардың игеру мүмкіндігін шарттастыратын, жемісті нәтижеге қол жеткізу мүмкіндіктерін көрсететін дара – психологиялық ерекшелігі:

- A) Дарын
- B) Қабілет
- C) Зият
- D) Жады
- E) Мақсат

2. XVI ғасырдан бастап буржуазия билікке қол жеткізген мемлекет:

- A) Англия
- B) Франция
- C) Нидерланды

D) АҚШ

E) Германия

3. Еңбекке стимул адамдардың қарапайым өмірлік қажеттіктерін қамтамасыз етуге тырысуымен айқындалатын экономикалық жүйе:

A) Командалық экономика жүйесі.

B) Жоспарлы экономика жүйесі.

C) Нарықтық экономика жүйесі.

D) Аралас экономика жүйесі.

E) Натуралды-қауымдық экономика жүйесі.

4. Қазақстанда тұратын ұлттар мен ұлыстардың арасындағы үлесі жағынан қазақтардан кейінгі екінші орында:

A) немістер

B) украиндар

C) орыстар

D) өзбектер

E) татарлар

5. Мүліктік емес құндылықтарға жатады:

A) көлік

B) ақша

C) жылжымайтын мүлік

D) бағалы металдар

E) адам денсаулығы

6. Қылмыстық жауапкершіліктен босататын жағдай:

A) Кінәлі істеген қылмысының зардабын өзі жойса.

B) Өзінің немесе өзгенің өміріне төнген қауіптен сақтану үшін заңсыз әрекет жасалса.

C) Қылмыс абайсыздан жасалса.

D) Қылмыс әлдекімнің мәжбүрлеуінен жасалса.

E) Қылмыс терең толғаныс пен тербеніс үстінде жасалса.

7. Бірнеше сезім органдарының бірлесіп жұмыс атқаруынан пайда болатын объектінің тұтас бейнесі қалай аталады?

A) қабылданым

B) түйсінім

C) елестетім

D) дағдылым

E) ой қорытым

8. Негізгі философиялық әдістер:

A) Кибернетика мен этика

B) Диалектика мен метофизика

C) Таным мен логика

D) Эмперицизм мен теория

E) Гностицизм мен агностицизм

9. Құндылықтар туралы философиялық ілім:

A) гносеология

B) гностицизм

C) агностисизм

D) аксиология

E) методология

10. Қазақстан Республикасының «Тұтынушылардың құқығын қорғау туралы»

Заңы қабылданды:

- A) 2007 жылы
- B) 2008 жылы
- C) 2009 жылы
- D) 2010 жылы
- E) 2011 жылы

11. Зейнеткерлерді әлеуметтік қорғау қозғалысы:

- A) «Лад»
- B) «Поколение»
- C) «Невада –Семей»
- D) «Азамат»
- E) «Руханият»

12. Адамның қай ұлтқа, қай партияға, қай дінге жататындығын анықтау және оны көрсетпеу құқығы:

- A) Конституцияның 15-бабында көрсетілген.
- B) Конституцияның 16-бабында көрсетілген.
- C) Конституцияның 17-бабында көрсетілген.
- D) Конституцияның 18-бабында көрсетілген.
- E) Конституцияның 19-бабында көрсетілген.

13. Нормативтік– құқықтық актілердің туынды түрлеріне жатады:

- A) заңдар
- B) кодекстер
- C) нұсқаулықтар
- D) жарлықтар
- E) қаулылыр

14. Б.з.д. 800 – 200 жылдар аралығында тарихтағы ең шұғыл бетбұрыс жасалған кезенді «белдеулік уақыт» деп атаған:

- A) К.Ясперс
- B) И.Кант
- C) Р.Дарендорф
- D) Г.Зиммель
- E) М.Вебер

15. Әлеуметтану негізін салушы:

- A) Огюст Конт
- B) Сен Симон
- C) Г.Спенсер
- D) Т.Зиммель
- E) Ф.Теннис

16. Саяси ғылымның негізін қалаушылардың бірі, Қайта Өрлеу дәуірінің итальяндық ойшылы:

- A) Фома Аквинский
- B) Николо Макиавелли
- C) Аврелий Августин
- D) Марк Туллий Цицерон
- E) Джордано Бруно

17. Римдік философия пайда болды?

- A) б.з.б. VI ғасырда
- B) б.з.б. V ғасырда
- C) б.з.б. IV ғасырда

- D) б.з.б. III ғасырда
E) б.з.б. II ғасырда
18. «Мемлекет туралы», «Заң туралы» тарктаттардың авторы:
A) Аврелий Августин
B) Әл-Фараби
C) Фома Аквинский
D) Марк Туллий Цицерон
E) Юлий Цезарь
19. Қазақстан Республикасы Парламентінің төменгі палатасына сайланады:
A) 47 депутат
B) 90 депутат
C) 98 депутат
D) 103 депутат
E) 107 депутат
20. Қылмыстың негізгі төрт белгісіне жатпайды:
A) Әрекеттің қоғамдық қауіптілігі.
B) Қылмыс құрамы.
C) Құқыққа қайшылық.
D) Жазаға тартушылық.
E) Кінәлілік.
21. 1млрд-тан аса халқы бар мемлекеттер:
A) Канада
B) Бразилия
C) Индонезия
D) АҚШ
E) Қытай
F) Жапония
G) Ресей
H) Үндістан
22. Бір құдайға табынушылық:
A) монотеизм
B) полиграфия
C) политеизм
D) моногамия
E) полигамия
F) монархия
G) монускрипт
H) полихром
23. Адамның оқиғалардың қажетті барысына қарсы тұру мүмкіндігі жоқ деп санайтындар:
A) фаталистер
B) анархистер
C) гностиктер
D) волонтаристер
E) агностиктер
F) скептиктер
G) глобалистер
H) теологтар
24. Философияда мақсат болу керек деп есептеген:

- A) Аристотель
 - B) Архимед
 - C) Парменид
 - D) Гераклит
 - E) Сократ
 - F) Платон
 - G) Эпикур
 - H) Пифагор
25. XIX әлеуметтану ғылымы дамыды:
- A) К.Брайндтың ықпалымен
 - B) М.Вебердың ықпалымен
 - C) К.Маркстың ықпалымен
 - D) Г.Спенсердың ықпалымен
 - E) Т.Парсонстың ықпалымен
 - F) Р.Мертонның ықпалымен
 - G) О.Конттың ықпалымен
 - H) Г.Бергердің ықпалымен
26. Аристотельдің трактаттарына жатады:
- A) «Афиналық полития»
 - B) «Никомах этикасы»
 - C) «Мемлекет»
 - D) «Билеуші»
 - E) «Саясат»
 - F) «Заң туралы»
 - G) «Құдай қаласы туралы»
 - H) «Зандар»
27. Идеалды қала– мемлекет жобасын баяндап берген әл –Фарабидің трактаты –
- A) «Афиналық полития»
 - B) «Никомах этикасы»
 - C) «Мемлекет туралы»
 - D) «Билеуші»
 - E) «Құлшылық»
 - F) «Заң туралы»
 - G) «Құдай қаласы туралы»
 - H) «Ізгі қала тұрғындарының көсқарастары туралы»
28. Экономикалық жүйелерге жатады:
- A) теологиялық жүйе
 - B) әкімшіл-әміршіл жүйе
 - C) романдық жүйе
 - D) демократиялық жүйе
 - E) англо-саксондық жүйе
 - F) дәстүрлі жүйе
 - G) авторитарлық жүйе
 - H) нарықтық жүйе
29. Сезімдік таным формалары:
- A) ұғым
 - B) пікір
 - C) түйсінім

- D) ой қорытым
- E) түсінім
- F) қабылданым
- G) білім
- H) елестетім

30. Постиндустриалды қоғам тұжырымдамасын дайындаушылардың бірі, американдық әлеуметтанушы:

- A) Д.Белл
- B) Г.Райл
- C) Б.Рассел
- D) Дж.Беркли
- E) Т.Гексли
- F) А.Смит
- G) Г.Спенсер
- H) К.Пирсон

ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ

1. Негізгі етістікті анықтаңыз.

- A) Боса.
- B) Түне.
- C) Ойна.
- D) Қой.
- E) Ескер.

2. Тұйық буынды сөздер:

- A) Өзен, арқан, самал
- B) Уақыт, бауыр, жүйрік
- C) Ұлт, ар, ант.
- D) Жер, айран, ежелгі
- E) Жасак, жұлдыз, несібе

3. Қайталану арқылы есімдер тобынан жасалған күрделі сөзді көрсетіңіз.

- A) Сен үшін дала бұлбұлы сұлу әнін сайраған.
- B) Шығанақ сөзі ауыздан-ауызға тарады.
- C) Ұрып-соғумен мәселе шешілмейді.
- D) Төбеден түскен түнек жаудың үрейін ұшырды.
- E) Бір хабар аяқ астынан дүңк ете қалды.

4. Қысқарған сөзді табыңыз.

- A) Итмұрын.
- B) Қасиеттерінен.
- C) Педколледж.
- D) Ақсақал.
- E) Сөз таптары.

5. Жетіге дейін саналатын сан есім түрін табыңыз.

- A) Болжалдық.
- B) Есептік.
- C) Топтау.
- D) Реттік.
- E) Жинақтық.

6. Есімдік қатысқан тіркесті табыңыз.

- A) Биік мақсат

- B) Күллі әлем
- C) Көк көйлек
- D) Сенімді адам
- E) Ең тиімді

7. Мекен үстеуді табыңыз.

- A) Сөзіне ешкім құлақ аспаған соң, әдейі іркіліп, үнсіз қалды.
- B) Шұбар қаршығасын амалсыз жұртқа көрсетті.
- C) Көзбе-көз қасқырға мал талатып тұра ала ма?
- D) Келгендер үй ішіне әрең амандасты.
- E) Ауылдан тысқары жерде мал жайылып жүр.

8. Барыс септігіндегі есімдікті табыңыз.

- A) Мен өмірімнің өзім үшін қымбат екенін жақсы білемін.
- B) Бұл – аңыраған ана Қапия.
- C) – Қайда бұл, түге, осы елдің азаматы?
- D) Ұжым оған көп мөлшерде қаржылай көмек берді.
- E) Мұны көргенде күлмеске амалым жоқ.

9. Бірыңғай мүше түрі:

*Бай бейілін, мейірін,
Сән, салтанат сейілін,
Ақыл күшін, зейінін,
Ең ақыры, төбетін,
Күймен, жырмен мадақтап,
Бәйіт қылып беретін.*

- A) Бірыңғай бастауыш.
- B) Бірыңғай анықтауыш.
- C) Бірыңғай баяндауыш.
- D) Бірыңғай толықтауыш.
- E) Бірыңғай пысықтауыш.

10. Тыныс белгісі дұрыс қойылған орынды көрсетіңіз.

- A) «Тарақ деген сөздегі та» буыны – ашық буын.
- B) «Тарақ» деген сөздегі «та» буыны: ашық буын.
- C) «Тарақ» деген сөздегі «та» буыны – ашық буын.
- D) «Тарақ» деген сөздегі та буыны, ашық буын.
- E) Тарақ деген сөздегі та буыны – ашық буын.

11. Алпамыс батыр жырындағы:

«Аш бүгіліп жарағыр,

Жетім қалып жасыңнан

Мендей болып жылағыр,

Тарта бер, жұртым, тарта бер!...» – деген жолдар қандай кейіпкердің сөзі екенін көрсетіңіз.

- A) Жәдігер.
- B) Алпамыс.
- C) Байбөрі.
- D) Құлтай.
- E) Тортай.

12. Б.Майлин оқыған "Узифа" мектебі қай қалада орналасқанын табыңыз.

- A) Омбы.
- B) Троицк.
- C) Уфа.

- D) Қазан.
E) Томск.
13. М. Мақатаевтың өмір сүрген жылдарын табыңыз.
A) 1894 – 1938 жж.
B) 1835 – 1865 жж.
C) 1845 – 1904 жж.
D) 1804 – 1846 жж.
E) 1931 – 1976 жж.
14. О.Бөкейдің «Тортай мінер ақ боз ат» әңгімесінің негізгі кейіпкерін атаңыз.
A) Ақ боз ат.
B) Тортай.
C) Дос бала.
D) Көк өгіз.
E) Ораш.
15. *«Шығыстан сызылып таң келеді. Мен немісті өлтіруге жөнелдім»,* – деп жазған Шығыс ұлы кім екенін табыңыз.
A) Б.Бұлқышев.
B) Ж.Саин.
C) Б.Момышұлы.
D) Қ.Қайсенов.
E) Қ.Аманжолов.
16. Омар Хайямды әлем жұртшылығы кім ретінде бағалайтынын табыңыз.
A) Драматург, ақын.
B) Ақын, прозаик.
C) Математик, философ, ақын.
D) Дәрігер, ақын.
E) Астроном, философ, ақын.
17. Қапия ана - Ғ. Мүсіреповтің қай шығармасының кейіпкері екенін белгілеңіз.
A) «Ананың анасы».
B) «Ананың арашасы».
C) «Ер ана».
D) «Ашынған ана».
E) «Ақлима».
18. "Ақ кеме" кімнің туындысы екенін табыңыз.
A) Ш.Мұртаза.
B) Қ.Мұхамеджанов.
C) Ш.Айтматов.
D) Р.Нұрғалиев.
E) М.Мағауин.
19. Қазақ өлеңдерін Шоқан қаншаға бөлгенін анықтаңыз.
A) Төртке.
B) Үшке.
C) Алтыға.
D) Жетіге.
E) Беске.
20. Ақан серінің үш байлығы не екенін белгілеңіз.
A) Сұлу әйел, бала, туған жер.

- В) Қыран құс, жүйрік тазы, жүйрік ат.
С) Байлығы жоқ.
D) Бала, туған жер, құс.
E) Құс, сұлу әйел, бала.
21. Тарихи сөзді табыңыз:
- A) Асадал
B) Жетіген
C) Сандық
D) Кілем
E) Жұкаяқ
F) Ақсүйек
G) Текемет
H) Домбыра
22. Дауысты дыбыстардың емлесі бойынша дұрыс жазылған сөзді табыңыз:
- A) ырас, ірет
B) оқыу, тоқыу
C) тиу, киу
D) оқыйды, естїйдї
E) алтау, жетеу
F) оқу, тоқу
G) оқиды, естиді
H) жәй, шәй
23. Дұрыс жазылған сөзді анықтаңыз:
- A) Журналисттер
B) Танкіні
C) Геологтар
D) Цехқа
E) Сою
F) Съезді
G) Трестке
H) Рөлы
24. Бірге жазылатын сөздер қатарын белгілеңіз:
- A) қалам ақы
B) қара кер
C) ақ құба
D) ала жаздай
E) мәдениет сарайы
F) күн бағыс
G) он екі
H) ақ кеме
25. Емлеге сай жазылған есімдікті табыңыз:
- A) Әкем әлде кіммен сөйлесті.
B) Кейбір адамдар қарсы шыққандай еді.
C) Олар әлдеқашан кетіп қалған.
D) Адамға қажеттінің бәрі жерден шығады.
E) Еш теңе етпейді, суықтың сорғаны ғой, шынығасың.
F) Ешкімге ауыр тапсырма берілмеді.
G) Әлде қашан ұмытылған оқиғаны қайта қозғағаны несі?!
H) Әр бір жинақылықтың түбі –кеніш.

26. Ж.Жабаевтың «Атаның әлдиі» атты өлеңіндегі немересінің есімі кім?

- A) Сағыныш
- B) Сұңқар
- C) Ерлік
- D) Жұбаныш
- E) Серік
- F) Саржан
- G) Қуаныш
- H) Берік

27. Мәтелдерді белгілеңіз:

- A) Ердің атын еңбек шығарар.
- B) Кемедегінің жаны бір
- C) Ғылым – теңіз, білім – байлық.
- D) Ырыс алды – ынтымақ.
- E) Бірлік болмай, тірлік болмас.
- F) Ойнап сөйлесең де, ойлап сөйле
- G) Әлін білмеген әлек
- H) Қорыққанға қос көрінер

28. Иронияның негізгі ерекшелігін анықтаңыз:

- A) Әдеби шығарманың оқиғасын желілі түрде көркемдеп әңгімелеу
- B) Затты, құбылысты айқындау үшін ұқсас басқа затқа не құбылысқа балау
- C) Сөзді тура мағынасында қолдану
- D) Шығарма кейіпкерлерінің өзара кезектесе сөйлесуі
- E) Кейіпкердің мінезін, дүниеге көзқарасын суреттеу
- F) Өмірдің жағымсыз жақтарын күлкі ете, мысқылдай суреттеу
- G) Затты, құбылысты әсірелеп, ұлғайтып көрсету
- H) Сөздерді қарама-қарсы, кекесін мағынасында қолдану

29. Үзіндінің авторын табыңыз:

*Қалтылдақ қайық мініп еспесі жоқ,
Теңізде жүрміз қалқып, көшпесі жоқ.
Жел соқса, құйын қуса жылжи беру
Болғандай табан тіреу еш нәрсе жоқ.*

- A) Ж.Аймауытов
- B) М.Жұмабаев
- C) С.Торайғыров
- D) Б.Майлин
- E) А.Құнанбайұлы
- F) А.Байтұрсынұлы
- G) М.Дулатов
- H) Ш.Құдайбердіұлы

30. Міржақып Дулатовтың «Бақытсыз Жамал» романының кейіпкерлерін белгілеңіз:

- A) Байжан
- B) Қамар
- C) Тұрлығыл
- D) Ғайша
- E) Жұман
- F) Тасболат

- G) Байбол
- H) Сәрсенбай

АҒЫЛШЫН ТІЛІ

1. Ерекшеленген әрпі басқаша оқылатын сөз:
 - A) celebrate
 - B) centre
 - C) catch
 - D) certainly
 - E) cemetery
2. Төмендегі сөзге синонимдес сөзді табыңыз: «*To occur*»
 - A) To depress
 - B) To smell
 - C) To mend
 - D) To happen
 - E) To repair
3. Артық сөзді анықтаңыз:
 - A) Wife.
 - B) Brother.
 - C) Daughter.
 - D) Son.
 - E) Mug.
4. Мақалды аяқтаңыз: *Everything is good in its _____.*
 - A) time
 - B) year
 - C) month
 - D) hour
 - E) season
5. Орфографияға назар аудара отырып, ағылшын сөзін табыңыз.
Үкімет
 - A) govenrment.
 - B) government.
 - C) govenmernt.
 - D) governrment.
 - E) govnerment.
6. Артикль зат есімнің жалпы мағынасын білдіреді:
 - A) I liked the ice-cream.
 - B) I think the ice-cream is too small.
 - C) How did you find the ice-cream?
 - D) Pass me the ice-cream, please.
 - E) I like ice-cream.
7. Предлогтың дұрыс вариантын таңдаңыз:
I haven't read this newspaper yet. I only looked ... it.
 - A) Out.
 - B) In.
 - C) Through.
 - D) After.
 - E) Up.
8. “It” приставкасын қойыңыз.

- A) possible
- B) correct
- C) like
- D) attentive
- E) responsible

9. 263 санының дұрыс атауын табыңыз:

- A) Two hundreds six three.
- B) Two hundred and sixty three.
- C) Two hundred sixty three.
- D) Two hundred and six three.
- E) Two hundreds and sixty three.

10. Қажетті сөзді көрсетіңіз. *We'll be late, if you don't drive a bit ...*

- A) more fast.
- B) more quick.
- C) fastly.
- D) faster.
- E) fast.

11. Есімдікті қойыңыз:

There aren't ... easy ways of learning a foreign language.

- A) some
- B) no
- C) the
- D) any
- E) nothing

12. Белгісіз есімдікті қойыңыз: *Is there ... bread on the plate?*

- A) something
- B) someone
- C) anything
- D) any
- E) some

13. Берілген зат есімдерден көпше түрін жасаңыз. *A potato, ice, honey.*

- A) Potatos, ice, honey.
- B) Potatoes, ice, honeys.
- C) Potatoes, ices, honey.
- D) Potatoes, ice, honeies.
- E) Potatoes, ice, honey.

14. Дұрыс құрылған сөйлемді көрсетіңіз.

- A) How do you often borrow books from the library?
- B) How often you borrow do books from the library?
- C) How often do you borrow books from the library?
- D) From the library how do you often borrow books?
- E) Do you often how borrow books from the library?

15. Модаль етістіктің дұрыс нұсқасын табыңыз: *You ... eat fruit every day.*

- A) Should.
- B) Ought.
- C) Need.
- D) Must to.
- E) Are.

16. Жауаптың дұрыс нұсқасын таңдаңыз:

...birthday is it today?

It's Jannet's birthday today. She is 19.

- A) Which?
- B) Whose?
- C) What?
- D) Why?
- E) Whom?

17. Етістіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз:

If we ... enough time we'll write an article.

- A) Had.
- B) Will have.
- C) Shall have.
- D) Have.
- E) Has.

18. Инфинитивтің, инфинитивтік, герундиалық немесе есімше тіркестің дұрыс түрін көрсетіңіз.

You must listen to the English texts ... in the language laboratory.

- A) were recorded.
- B) record.
- C) was recorded.
- D) has been recording.
- E) recorded.

19. The author of the book "Three men in a boat" is ... :

- A) Jerome K. Jerome.
- B) Gerald Darrell.
- C) William Shakespeare.
- D) Mark Twain.
- E) Jack London.

20. *Lincoln was one of the most famous presidents of the USA. He was born in the family of a poor farmer in 1809 in Kentucky, but soon his family left for the wild forestland of Indiana. He was taught reading, writing and simple arithmetic, as his family could not afford better education. When he was 18, he went to New Orleans and there he saw a slave market. It made a deep impression on him and he began to hate slavery and he decided to fight against it. In 1830 he went to Springfield and became a clerk in a store. He learned much and greatly improved his knowledge. He entered politics and in 1832 became a candidate for the Parliament of the State. Soon he became a force in political life and in 1860 was elected President of the USA. He was an enemy of slavery. Some of the Southern States left the Union, and the war between the South and the North began. At first the war went badly for the North but Lincoln never lost his courage and soon they won. When the war was over, Lincoln issued a proclamation to say that slavery was abolished. Lincoln was well known all over America and everybody loved him. In 1864 he was elected President of the USA for the second time. But his enemies could not let him continue his work. He was shot in a theatre in Washington on April 14, 1865 and died the next day.*

Мәтіннің мазмұнына сәйкес жауап:

When was he elected President of the USA?

- A) in 1863.
- B) in 1866.

C) in 1865.

D) in 1860.

E) in 1864.

21. Етістіктен жасалған сын есімді табыңыз:

A) Sunny

B) Different

C) Cultural

D) Hopeless

E) Effective

F) Comparative

G) Talkative

H) Cloudy

22. In Fractional numerals «0» is said as ...

A) Nought

B) Zero

C) The letter «o»

D) Nill

E) Love

F) Noght

G) Nil

H) Oh

23. Зат есімнің жекеше түріндегі тәуелділік формасын таңдаңыз:

A) book's

B) Saras's

C) children's

D) Sara's

E) child's

F) company's

G) school's

H) table's

24. Мағынасы ұқсас мақалды таңдаңыз: *Іздеген мұратына жетеді.*

A) So many men, so many minds.

B) A bird in the hand is worth two in the bush

C) East or West, home is best.

D) As you make your bed so you must lie on it.

E) Where there is a will there is a way.

F) Appetite comes with eating.

G) A good beginning makes a good ending.

H) A man can die but once.

25. Реттік сан есімдерді табыңыз:

A) the hundredth

B) the fifty-first

C) the hundred

D) the fifth-one

E) the five

F) the five-first

G) the fif

H) the fifth

26. Зат есімнің көпше түрінің дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *A phenomenon*

- A) Phenomenon
- B) Phenomenae
- C) Phenoma
- D) Phenomena
- E) Phenomen
- F) Phenomenaes
- G) Phenomenase
- H) Phenomenas

27. Дұрыс модальды етістікті таңдаңыз: *He ... wear a suit to work but he usually does.*

- A) should have
- B) had to
- C) must
- D) should
- E) may
- F) could
- G) doesn't have to
- H) can

28. Етістіктің дұрыс нұсқасын табыңыз: *If you ... your bus, you ... late for school.*

- A) miss, would be
- B) hasn't missed , wouldn't have been
- C) hadn't miss, wouldn't have been
- D) hadn't missed, wouldn't have been
- E) have missed, wouldn't have been
- F) haven't missed, wouldn't been
- G) had missed , wouldn't have been
- H) not missed, wouldn't have been

29. Қай қаланың екінші атауы “*Big Apple*”?

- A) Sydney
- B) Rome
- C) Glasgow
- D) Moscow
- E) London
- F) New York
- G) Seoul
- H) Almaty

30. *Americans have contributed to many art form. But jazz is the only art form that was created in the USA. Jazz was created by black Americans. It is a mixture of different kinds of music. It is a combination of the music of West Africa, the work songs the slaves sang and religious music. Jazz bands formed in the late 1800s. They played in bars and clubs in many towns and cities of the South, especially New Orleans.*

Мәтінді оқып, сәйкес келетін сөзді табыңыз:

Americans were the first to perform jazz music. It was ... in the United States.

- A) drawn
- B) gone
- C) improvised
- D) played

- E) got
- F) created
- G) contributed
- H) mixed